

DOLERIS NUVERTINTAS

Dešimties valstybių, JAV, Kanados, V. Vokietijos, Japonijos, Italijos, Belgijos, Prancūzijos, Anglijos, Olandijos ir Švedijos, finansų ministrai, praėitą savaitę susirinkę Washingtone, sutarė pertvarkyti valiutų kursą, grąžinti pastovumą ir pusiausvyrą tarptautinėje finansų sistemoje, tuo prisidedant prie prekybos išplėtimo.

Susitarimas pasiektas po dviejų dienų svarstymo. Derybos buvusios įtemptos ir retkarčiais karštos. Joms pasibaigus, į konferenciją atsilankė prezidentas Nixonas ir pareiškė kad tie susitarimai ves priepastovesnio gyvenimo.

Pagrindiniai susitarimo punktai yra šie:

JAV pasiūlys kongresui aukso kainą iš 35 dol. už unciją pakelti iki 38 dol., tai reiškia, kad doleris santykiu su aukso nuvertinamas 7,9%. Šis siūlymas kongresui bus pateiktas kai tik kai kurie Amerikos prekybos partneriai, sakysim Japonija ir Europos Bendrosios Rinkos kraštai, padarys Amerikai nuolaidų prekyboje. Dėl tų nuolaidų dabar eina derybos.

Dolerio nuvertinimas susietas su kai kurių stiprių valiutų pakėlimu, ypač V. Vokietijos markės ir Japonijos jenos. Japonijos užs. reikalų ministerija paskelbė, kad jenos vertė pakeliamama maždaug 17% lyginant su doleriu, o vokiečių markės vertė, kiek manoma, bus pakelta 13%. Šiame valiutų kursų pertvarkyme finansų ministrai taip pat nusprendė kad valiutos gali svyruoti ligi 2,25% nuo savo nustatyto kurso. Ligi šiol valiutų kursas galėjo "pluduriuoti" ligi 1%. Ši nauja priemonė, kaip manoma, pristabdys valiutų spekuliantus.

Kadangi naujas susitarimas sustiprins Amerikos prekybą su kitais kraštais, JAV sutiko atšaukti 10% maito priedą, kuris buvo uždėtas rugpjūčio mėn. iš svetur įvežamiems gaminiais. Viso to rezultate Amerikos prekyba su užsienio kraštais, spėjama, padidės kokia 13%.

***

• **JUGOSLAVIJOS** diktatorius Tito pasmerkė kroatų bruzdėjimą ir ragino kraštą laikytis vienybės. Jis sakė, kad kompartija bus pertvarkyta užtikrinant klusnumą, o tie kurie nenorės laikytis linijos, turės išsinešinti. Jis sakė, kad valdžios organai iki šiam laikui buvo perdug liberalūs...

• **BERLYNE** pasirašytas svarbus susitarimas, pagal kurį Vakarų Berlyno gyventojai galės 30 dienų per metus lankytis Rytų Berlyne. Bet

INDIJOS PERGALĖ

IR JOS REIKŠMĖ PIETŲ IR PIETRYČIŲ AZIJOJE

Kaip ir reikėjo laukti, Indijos - Pakistano 2-ąją savaitę karas pasibaigė pirmosios pergalė. Faktiniai, nė vienas kariavusių šalių negalėjo vesti ilgesnio karo, joms greitai pritrūktų ginklų, šaudmenų ir benzino. Indija buvo geriau pasiruošusi "žaibo karui" ir ją laimėjo, okupavusi Ry-

nieko nesakoma, kad Rytų Berlyno gyventojams būtų leidžiama lankytis Vakarų Berlyne. Rytų Vokietijos komunistinė vyriausybė vis nedrįsta parodyti savo piliečiams vakarų gyvenimo.

• **KUBAI** pagrobus prekybinį laivą, plaukiojantį po Panamos vėliava su Amerikos piliiečiais, prez. Nixonas išakė aviacijos ir karo laivams apsaugoti Karibų jūroje plaukiojančius laivus nuo panašaus pagrobimo.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tinį Pakistaną, kuri nuo vakarinės to paties krašto pusės skyrė 1.000 mylių nuotolis.

Tokį ginkluoto konflikto galą turėjo numatyti ir Pakistano vyriausybė. Jai turėjo būti aišku, kad rytinė krašto dalis galėjo toliau likti bendros valstybės sudėtyje tik gavusi labai plačią autonomiją. Vietoje ją suteikusi, Pakistano vyriausybė griebėsi teroro ir laukė pagalbos iš Raudonosios Kinijos ir JAV pusės. Pirmoji negalėjo padėti dėl vykstančių joje "čistkų", meteorologinės padėties -- visus perėjimus per Himalajų kalnus dabar dengia gilus sniegas, na ir dėl baimės išprokuoti sovietų išikišimą. JAV iš savo pusės įkalbinėjo prezidentą Yahya Kahn ieškoti politinio sprendimo, susitariant

su Bengalijos nacionalistais. Galima buvo tikėtis, kad tos JAV pastangos, apie kurias žinojo ir Indijos vyriausybė ir būtų davusios rezultatų, tačiau Indija nenorėjo ilgai laukti. Jos vyriausybė skaičiavo, kad geresnė proga suskaldyti Pakistaną negalės pasitaikyti.

Savaime aišku, kad toks 'pasiskubinimas' buvo labai nepalankiai sutiktas Washingtono administracijos, kuri savo keliu susilaukė daug priekaištų viduje. Girdi, JAV vėl atsidūrė pralaimėjusioje pusėje, remdama Pakistano karinę diktatūrą!

Iš tikro JAV labai daug padėjo ir Indijai, tačiau abiejų valstybių siekiai tarptautinėje politikoje gerokai skyrėsi. Indija tarėsi esanti paaukta vadovauti "trečiajam" pasauliui -- nesusiūsiama su vienu bloku. Vietname ji visą laiką tikėjo-

PO BETLIEJAUS ŽVAIGŽDE

Kalėdos yra vilties šventė. Ties praktiškai sustojusi žvaigždė nurodė trims išminčiams, piemenėliams ir visam pasauliui, kad gimė gyvenimo gėrėjimo, skaitėjimo ir dorėjimo viltis. Tamsių tamsiausios nakties danguje skaisčioji žvignždė reiškia nuostabią paguodą apmaudo paliestai žmogaus dvasiai.

Evangelijose aprašyta Kalėdų nakties istorija per šimtmečius poetizuota, alegorijomis išprasminta ir simboliais išgražinta, atskleidžia žmogaus dvasiai nuostabią viltį. Gyvenimas turi tobulėti ir žmogus turi gėrėti. Į žemę turi ateiti geroji valia, visų dorybių atrama ir visų tobulėjimų pagrindas.

Greta grynai religiniai - teologinės reikšmės Kalėdos dvelkia į žmogų savo poetiniai - dorinančia dvelkme, viltingu polėkiu ir gaivalingu noru tikėti, kad rytdiena arba sekantieji metai bus geresni, skaistesni, labiau viltingi...

Ir šių metų kūčių stalas sutiks šeimas savo jaukumu. Ir praktiškai žvakutės lakiai plazdės betliejinių eglaičių fone. Ir kalėdinės eglutės žvilgės savo linksmomis blizgučiais...

Visa tai bus pastanga sukurti iliuzijas taikos, ramybės, jaukaus pasitenkinimo šventinėmis nuotakomis.

Bet ar tai ir viskas? Ar plazdės plačiame pa-

saulyje, lyg šiaurės pašvaistė, gerosios valios spindėjimas? Ar Betliejaus žvaigždės spinduliai sieks ir guos visus nelaiminguosius, paguodos reikalingus ir teiks jiems taikos ir ramybės palaimą.

Pasaulis pargriuvęs nesantaikoje, pasruvęs kraujais ir paskendęs skausme. Ir čia, mūsų bailios ir neramos akys apžvelgia mūsų tautos kančias. Ateistinių atėjūnų ir pavergėjų gaujos stropiai ir brutaliai rauna iš lietuvių sielų bet kurią tikėjimą Aukštesne Būtybe. Tai jiems būtina, nes religingo žmogaus dvasioje nuolat ir nuolat kyla savo žmogiškosios vertės pajutimas. Pavergėjai stengiasi alinti lietuvių sieloje ir jo tautinius jausmus, nes lietuviškos, gyvos sąmonės žmoguje nuolat ir nuolat brutaliai nutautinimo asimiliacija susikerta su noru išlikti tikru, pilnaverčiu lietuviu, besiliginčiu savo valstybės ir savotautinių idealų.

Brutaliai ir atkakliai ok. Lietuvoje pratina lietuvių iprasti tenkintis įnamio padėtimi savo žemėje. Į visuomenės gyvenimą, į meną, į kasdienybės būtį, verčia prasmingos žmogaus egzistencijos pakaitalus ir erzacus. Lietuvių stengiasi paversti "visasąjungine" būtybe, nutautinti, išgairinti iš jo dvasios pilnutinės lietuviybės pajautimą. Tai padės sparčiau suvirškinti lietuvių sovietinio katilo masėje. Nedidelei lietuvių tautai sovietinės asimiliacijos ataka yra gyvybės ir mirties problema.

Kaip skausmu pulsuojančius taškus mes juntame Simo Kudirkos kančias nuo pasaulio slepiamame jo kalėjime. Jo šeimos skausmą ir skriaudas. Patyčias iš įkalintų lietuvių dvasiškų, kurie "kalti" vien tik tai tuo, kad drąsiai ištarė Dievo žodį. Mes nieko nežinome apie Simo-kačių tragediją, apie kalėjime pagimdytą Simo-kačių kūdikį. Budelio rankos šešėlis nuolat ir nuolat šliaužioja ties arešto namais Turkijoje, kur kali Brazinskai.

O kur tie simtai ir tūkstančiai, mums nežinomųjų, kalinamų ir kankinamų dėl tautinių ar religinių įsitikinimų, užgyrus jiems savo nuosavo apsisprendimo teisę?

Kalėdos yra vilties šventė, o tiek nevilties aplinkui! Tiek daug skaudulių okupuotoje Tėvynėje. Tikėjime, kad savo likimnio bandymo eroje Lietuva ir lietuviai išliks, jų idėjos bus nemarios, jų atsparumas nepalūžtantis.

Iševijos gi pareiga, petis suglaudus, dirbti didžios vilties igyvindimui -- Lietuvos Laisvei.

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

GERIAUSI ŠVENTIŠKI LINKĖJIMAI VISIEMS ŠIO SKYRIAUS SKAITYTOJAMS. TEGUL ATEINANTIEJI N. METAI -- PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI, MUMS DUODA, BE VISŲ KITŲ MATERIALINIŲ GĖRYBIŲ IR TOS DVASINĖS STIPRYBĖS, LEIDŽIANT DAUG GERIAU IR ARTIMIAU PAŽINTI MŪSŲ JAUNIMĄ, JAM PADĖTI IR, KARTU SU JUO, IEŠKOTI TŲ GERESNIŲ KELIŲ, STIPRESNIAM LIETUVYBĖS IŠLAIKYMU MUMYSE.

Kalėdų šventės jau čia pat. Žmogus net nepasitebi, kaip tas laikas, skrisdamas tuo dabartiniu raketiniu greičiu, taip greitai bėga, nešdamas su savim dienas, savaites, mėnesius ton negrižtamam amžinybėn. Metų gale, nenoromis tenka kiekvienam iš mūsų pagalvoti, ką gero mes padarėme, ką galėjome padaryti ir ko nepadarėme. Be kasdieniųjų mūsų gyvenimo rūpesčių, turėtume į save pažūrėti ir iš lietuviško taško, kaip lietuviai. Tikrai nedaug kas galėtų ramia sąžine pasakyti, jog tautiniu atžvilgiu jis ar ji pilnai išpildė savo lietuviškąsias pareigas. Nenorėdamas gilintis į didesnes smulkmenas, aš manau, kad kuriame krašte mes begyventume, kokio amžiaus mes bebūtume, metųpaigoje, pradedant N. Metus, mes turėtume save priversti daugiau pagalvoti, jog idėjus individualiai tik truputį daugiau pastangų į visą mūsų lietuviškąjį gyvenimą, mes visame pasaulyje tuoj pat pastebėtume ir daug geresnius darbo vaisius visame mūsų lietuviškame ir kultūriname gyvenime. O tas, su truputį daugiau noro ir pastangų, nėra jau taip sunkiai atsiekiama.

Australijos gyvenime Kalėdų šventės yra labai svarbios. Kadangi šiuo metu pas mus prasidėjo pati vasara, oras yra labai gražus ir žmonės tūkstančiais važiuoja į čia pat esamus pajūrio gražiuosius paplūdimius, kurių galėtų pavydėti daugumas pasaulio kraštų, tai ir pačios šventės nėra baltos, Kalėdų eglutės daugumoje yra netikros, arba atvežtos iš toliau, pušinės, nes tikrų lietuviškų eglių čia beveik kaip ir nėra, išskyrus šaltesniose vietovėse. Taip pat ir tradiciniam Kalėdų Seniui tenka gerokai paprakaituoti karštoje vasaros saulėje. Kaip ir kituose vakarų kraštuose, Kalėdos Australijoje yra labai sukomercintos, krautuvels lūžta nuo visokiausių kalėdinių prekių, didžiuliai pastatai, istaigos ir visas miestas yra pasiūšęs ir paskiros kalėdinės dekoracijos puošia kiekvieną krautuvelį miesto centre ir priemiestčiuose. Jau dvi tris savaites prieš Kalėdas visur jaučiama ta kalėdinė nuotaika, ypatingai, kai daugumoje vietovių per specialius garsiakalbius yra visą laiką dienos metu transliuojama kalėdinės giesmės.

Australijos gyvenime Kalėdų šventės yra tuo reikšmingos, kadangi šiuo metu, apie 90 procentų visų dirbančiųjų, pradeda savo metines 4-

rių savaitių atostogas. Prieškalėdinės atsisveikinimo "partijos" jau vyksta dvi savaites prieš šventes. Išskyrus valdiškas istaigas, kone visos privačios istaigos, fabrikai ir nesvarbu kokio dydžio įmonės, savo tarnautojams ar jų vaikams surengia metinius kalėdinius parengimus, kur valgiai, gėrimai ir dovanos yra duodama darbdavio savo dirbančiesiems. Paskutinę prieš šventes savaitę, milijoninis Sydnėjaus miestas gyvena tikroje karnivalinėje atmosferoje. Australai iš vis į visą gyvenimą žiūrėdami labai nerūpestingomis akimis, prieškalėdiniškai padaro šventiškai idomų, kai pačios Kalėdos, neskaitant religinių apeigų paskirose bažnyčiose, baigiasi kalėdiniais pietumis, kurie yra valgomai tik artimųjų šeimos asmenų tarpe.

Būdami nemaži keliautojai, australai savo atostogas praleidžia išvažiuodami iš miestų. Daugumas vietinių gyventojų turi kur nors prie jūros pasistatę lengvos statybos vasarnamius ar mažesnio pobūdžio namelius kur šventes praleidžia bežuovaudami, bevėžiaudami ir, žinoma, savo tradicinį alutį begurkšnodami, kas australų yra taip mėgiama, jog tur būt be šalto alaus vasarą jie negalėtų ilgesnį laiką išgyventi ir tuoj pat vienokiu ar kitokiu būdu pradėtų streikuoti, kas čia yra ir labai priimta. Pačių Kalėdų švenčių čia turima keturios dienos ir N. Metų trys dienos, taip kad ir neatotogaujant, galima pailsėti ar nuo visų tų kalėdinių subvimų dar daugiau pavargti.

Lietuvių tarpe Kalėdos yra išlaikomos kaip galima lietuviškesnės. Be privačių Kūčių, daugelyje miestų yra daroma bendrosios, kai kiekvienais metais Sydnėjejūje Kūčių dienos vakare, per vieną iš didžiausių Sydnėjaus radijo stočių yra duodamas lietuvių pusvalandis, per kurį mūsų klebonas kun. P. Butkus taria sveikinimo žodį, vėliau palydint lietuviškos muzikos garsais. Šiais metais Sydnėjejūje vyks XXII-ji Australijos lietuvių sporto šventė, į kurią jau yra užsiregistravę apie 300 sportininkų. Taip pat čia vyks ir studentų suvažiavimas. Abi šios mūsų organizacijos tarpusavyje labai artimai sugyvena, nes studentai yra beveik kone visi ir geri sportininkai, todėl ir įparuošimai daromi kone visuomet kartu. Kitais metais Sydnėjejūje vyks Lietuvių Dienos, todėl šiais metais čia dominuoja jaunimas ir visi šventiški pa-

rengimai yra jų žinioje.

Daugumoje lietuviai ir per šventes kur nors išvažiuoja, nes ir mūsų tautiečiai, materialiniai iškūrę gana stipriai, turi savo vasarnamius ir stengiasi savo laisvą laiką praleisti kuo idomiau ir linksmiau.

Šiandien, tiek metų išgyvenus Australijoje, būtų sunku teisingai atsakyti ar yra geriau Kalėdas praleisti snieguotame šaltyje, ar saulėtame pajūryje. Tačiau tikrai puiku maudytis milžiniškose vandenyno bangose...

***

Sydnėjaus P. Jaunimo Kongreso išvykos komitetas, kartu su visų jaunimo organizacijų ir Sydnėjaus Apylinkės Valdybos pirmininkais išrinko jiems skirtus oficialius 7-nius kandidatus į būsimąjį II-ji Jaunimo Kongresą. Jie yra: Vytenis Vaseris -- 25 m. čia teisę baigęs advokatas, Sydnėjaus Studentų V-bos pirmininkas, sporto klubo "Kovo" stalo teniso čempionas ir rinktinės dalyvis; Kristijonas Matulis -- 25 m. chemijos inžinierius, aktyvus "Kovo" krepšinininkas, tautinių šokių šokėjas; Jūratė Reisgytė -- išvykos komiteto pirmininkė, viena iš pačių aktyviausių mūsų jaunųjų lietuvių, Violeta Bitinaitė -- mokytojų seminarijos studentė, komiteto sekretorė, Liuda Apynytė -- humanitarinių mokslų studentė, aktyvi skautų ir studentų veikėja; Elena Kiverytė -- studentė, aktyvi skautų ir tautinių šokių šokėja; Ugnė Kazokaitė -- studentė, aktyvi skautų ir tautinių šokių šokėja. Kandidatais liko: Birutė Aleknaitė -- tarnautoja, R. Skeivys -- filisteris, Regina Laukaitytė -- abiturientė, G. Sauka -- tarnautojas ir Gediminas Mikalauskas -- studentas.

Reik tikėtis, jog šie Sydnėjaus lietuvių reprezentantai galės tinkamai ir puikiai mus reprezentuoti ir ateityje bus geras pakaitas mūsų senstantiems bendruomenės vadovams.

***

Newcastle universiteto psichologijos dėstytojas Algis Ivinskis yra savo universiteto siunčiamas vieniems metams pagilinti savo mokslus, dėstyto mėtodus ir kita į Amerikos ir Kanados universitetus, kur jis numato išbūti vienus metus. Dar jo pabaigai numato aplankyti ir kai kuriuos Europos miestus ir ten esančius universitetus. Kar-tis vyksta ir jo žmona Jūratė ir dukros Vida su Marina, iš kurių viena yra studentė ir kita mokytoja gimnazijoje. Jaunias išleistas Newcas-telyje padarė vietiniai lietuviai, kur atsisveikinimo žodį su geriausiais linkėjimais tarė: Apylinkės v-bos vardu -- Alfonsas Šernas, Diskusijų klubo vardu -- dr. Gerutis Kišonas ir moterų vardu -- Žibutė Kišonienė.

***

Melbourne ir Australijoje žinomas mūsų visuomenininkas dr. V. Didžys atšventė savo amžiaus 75-kių metų sukak-

MIELIEMS DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
VISUOTINOS LAIMĖS 1972 METUOSE

LINKI JADVYGA ir ADOLFAS ŠIMKEVIČIAI
SAVININKAI

AL SIMKUS CONSTRUCTION CO.
3457 W. 63rd PLACE, CHICAGO, ILL. 60629
TELEFONAS 436-1351

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1ST CLASS SKILLED
PLASTIC MOLD MAKERS
AND
MACHINISTS
For a tooling department and machine shop. The largest injection molding company in the Southeast. Wages commensurate with experience and ability. Excellent working conditions in a new facility in middle Tennessee. An outstanding opportunity with an outstanding. Growth company.
APPLY OR WRITE TO
PERSONNEL DIRECTOR
KUSAN INC.
666 MASSMAN DRIVE
NASHVILLE, TENN.
An Equal Opportunity Employer (89-95)

WINDERS
AC-DC Motors
Transformers
Large Industrial, utility apparatus rebuilding.
Profit sharing, health and life insurance, Blue Cross, Blue Shield paid.

NATIONAL
ELECTRIC COIL
Division of McGraw Edison Co.
380 FAIR AVE.
FERNDALE (DETROIT), MICH.
An Equal Opportunity Employer (92-3)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
EXPERIENCE
DIE MAKERS
For Carbide Cold Heading Dies. Must have job shop experience. Be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Full or part time. East Side.
883-6628 (89-95)

PLASTIC MOLD
DESIGNER
Experienced in small intricate cavities. \$275 for 50 hour week to start. Many fringe benefits including \$250 moving cost allowance. Steady work in rapidly expanding company with new plant in process. Send name, address and experience information to: Security Plastics Inc., 4295 E. 11th Ave., Hialeah, Florida 33013. (95-1)

LINKSMŲ KALĖDŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
PROGA
SVEIKINAME GAUSIUS MŪSŲ KLIJENTUS
IR LINKIME GERIAUSIOS
SĖKMĖS.
PACKAGE EXPRESS AND
TRAVEL AGENCY, INC.
1776 Broadway, New York, N. Y.

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION
IR
COSMOS TRAVEL BUREAU,
INC.
488 Madison Avenue, New York, N. Y. 10022
SVEIKINA VISUS SAVO KLIJENTUS
SU ŠVENTĖMIS
IR
NAUJAIS METAIS
IR LINKI VISIEMS VISO GERIAUSIO.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
1972 METAIS
Walter Rask-Rasčiauskas jau 11 metų organizuoja ekskursantų grupes į Lietuvą ir jo rengtos ekskursijos vyksta sklandžiai ir tvarkingai. Šią vasarą American Travel Service Bureau vežė 6 grupes į Lietuvą. Dėl vėlyvo užsiregistravimo ne visus galėjome prijungti, nes truko vietų. Norėdami patenkinti didesnę skaičių lietuvių 1972 metais, turime užplanavę net 10 ekskursijų. Galėsite pasirinkti patogiausią išvykimo datą, kuri geriausiai atitiks Jūsų atostogų laikui: ekskursijos bus nuo 17 iki 21 dienos ilgumo; bus galima prisijungti Chicagoje, New Yorke ar Montrealyje.
Planuokite iš anksto, registruokitės jau dabar, dėl informacijų kreipkitės:
American Travel Service Bureau
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787
Taipogi sudarome iškvietus giminių atsilankymui Amerikoje; suteikiame informacijas kelionių reikalais į visus pasaulio kraštus; parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

GERIAUSIA DOVANA
JIP vaistai galvos odos plaukų priežiūrai. Šveicarijos Patentų Instituto garantuoti, geriausia dovana Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga giminiams, pažįstamiems ir sau. JIB 8 oz. 16 savačių vartojimui. Užsakymus siųsti su \$6.00 apmokėjimu. JIB LABORATORY, 1437 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650. JIB atstovybė: 2498 Daugall Rd., Windsor 12, Ont., Canada. JIB skyrius: 7 Stuttgart 50, Duisburgerstr. 7-10, W. Germany. Vaistinės: J & J, 2537 So. 49th St., Chicago, Ill.; 5000 W. 16th St., S. Cicero, Ill.; 4754 So. Wood St., Chicago, Ill.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave., Chicago, Ill. ir t.t.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAMS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĖ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

MŪSŲ TIKROJI PRAKARTĖLĖS PRASMĖ

DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P.

Kiekvienas žmogus yra daugiau ar mažiau neramus. Ypatingai šių dienų gyvenime -- visokių dialogų ir Babelio bokštų -- babelių sambūvio gaidynėje. Tokios gaidynės žmogus? Nuolat skubas, tartum nesavas, vis laiko "netūris" rūpestingiau pažvelgti į save, artimą, į Dievą, tapusį net žmogumi, dangaus ir žemės Sūnumi.

I

Nors esame to paties Dievo kūriniai ir tėvų žemės bei jos kultūros kūrėjai, vis dėlto ir mūsų tarpe yra tokių, nebūtinai blogos valios žmonių, kurie yra atsidavę tai dialogų ir babelių sambūvio gaidynei. Dėl įvairiausių priežasčių jie pasiduoda tokiai gaidynei. Gal "patraukliausia" jiems priežastis -- tai savo laiko dvasios madingumas, o ne prasmingumas.

Ne kiekvienas madingumas atmetinas. Ir kai kurios mados yra vertos tam tikro dėmesio. Tačiau vis labiau siekiant madingumo, vis mažiau laiko prasmingumui. Pagaliau tokių siekių žmogų laimi minios užmačių negaltinga įtaka, reiškianti ne ką kitą, o vien tik madingą beprasmybę. Svarbu, kad toji beprasmybė būtų minioms priimtina, labiausiai ir savo populiarumu pasižyminti. Iš pradžių, atrodo, lyg ir nepatogu kovoti prieš tokią beprasmybę. Vėliau? Tiesiog "negarbinga" jai priešintis, nefti su "gyvenimu". Tada jau tokiam žmogui nesvarbu, kas ją diktuotų: komunistai, marksistai, jų dvasios liberalai arba tolygūs. "pažangieji" tariamos tolerancijos ir net visuotinės krikščionybės vardu. Šios rūšies jungtinio sambūvio ištikimiausi puoselėtojai visada sugeba įtikinti ir abejinguosius madingumo gaudytojus, kartodami, pagal reikalą, tokią beveik visais laikais populiarią "išmintį": nėra tokio blogio, kuris neišeitų į gerą!

Na, ir pradeda vystytis naujoviškesnio pobūdžio madingiausia ir pragaištingiausia nelemtis -- dialogų ir babelių koegzistencinė evoliucija: tarp Maskvos ištikimųjų ir Romos "pažangiųjų"... Vieni ir kiti, vadinamų "dialektinių šuolių" nešami, bematant susimeta į Maskvos modelio "Trojos arklių" ir, be didelio vargo, rieda net Romos centro kryptimi.

Ir kaip jie (bent tuo tarpu!) neriedės tąja kryptimi, remiami visos eilės kryptių -- "Jungtinių Tautų" ("United Nations"). Toms tautoms gi labiausiai reikia visokių dialogų ir babelių koegzistencijos: visada dinamiškos, rojų žadančios evoliucijos ne vienai tautai, bet visoms tautoms, pirmiausia tokioms tautoms, kurioms kūjis ir pjautuvus yra savas arba bent užtektinai madingas.

Tai pragaištingiausia, didžiausio pasityčiojimo tragiška koegzistencinė vadinama evoliucija su tuo "Trojos arklių" priskyje (plg. Dietrich von Hildebrand: Trojan Horse in the City of God, 1967, p. 75-185; Jacques Maritain: Le Paysan de la Garonne, 1967, p. 85-99, 255-370). Juo labiau, kadir pats evoliucijos, t.y. beprasmybės evoliucionizmo vardas, ypač dabar, yra ne tik labai madingas, bet ir neliečiamas, savotiškai šventas (plg. A. N. Field: Why Colleges breed Communists, 1969, p. 9-24, 96-102). O tas vardas: madingas, neliečiamas ir savotiškai šventas, anot šių ir kitų autorių, pirmiausia lenkiasi tokiam jungtiniam vardui, kuris kūjis ir pjautuvus skuba net Betliejaus Kūdikiai "pagarbinti". Vispasiškai jį "pagarbinti", kad krikščioniškumas būtų sunaikintas pačiuose jo pagrinduose, jeigu tai iš viso būtų įmanoma (plg. Roger Garaudy: From Anathema to Dialogue, 1966, p. 31-124).

Šios gaidynės dialogų ir babelių koegzistencinė evoliucija (savo tais "dialektiniais šuoliais" ir minėto "Trojos arklio" madingu dinamizmu) gali būti viską išvystyti. Todėl ir nesą tokio blogio, kuris neišvystytų, pagaliau neišeitų į gerą. O iš tikrųjų gyvenime yra kaip tik priešingai: nėra ir negali būti tokio blogio, kuris kada nors ir kaip nors išeitų į gerą. Tiek iš blogio sugaudome gero, kiek visiškai blogio nesigaudome. Gali būti didesnio ar mažesnio laipsnio blogis, bet toks laipsniavimas gali pakartoti tik blogį... Ne pati liga išeina į sveikatą, bet ligos sukėlėjas -- pačią jos priežastį visiškai pašalinus išeina į sveikatą. Juo labiau toji koegzistencinė vadinama evoliucija, nors ji dabar ir labai madinga, jokių atvejų negali savaimi išieiti į gerą!

II

Todėl Išganytojas ir atėjo į šį pasaulį Dievo Garbei apreiškė dievažmogišku teisingumu, t.y. pačiu tobuliausiu gailingumu (šv. Tomas Akvini-

nietis, O.P.). Jis atėjo ne teisti, bet pasigailėti, neišskiriant, aišku, ir pirmųjų žmonijos tėvų. Jis net iki pasaulio pabaigos yra ir bus Tas, kuris "nenu-lauš neatsitiesiančios nendrės ir neužpūs rusenančios dagties", nes Jis vykdo dangiškojo Tėvo "teisėtumą pagal tiesą" (Izaijas: 42,3).

Išganytojas atėjo dievažmogišku būdu pasigailėti, esmingu Dievo visagalybės teisėtumui pagal tiesą, kad Jo nuopelnais galėtume išsivaduoti iš visuotinio blogio nelemties -- gimtosios nuodėmės. Toji nuodėmė yra ne mūsų, bet pirmųjų tėvų asmeninė kaltė, tačiau tragiškai palietusi kiekvieną žmogų, ateinantį čia gyventi. Išganytojas -- tas Naujagimis čia atėjo mirti, kad kiekvienas geros valios žmogus galėtų amžinąją laimę gyventi, regėdamas Dievą, kiek tai kūrinui įmanoma (šv. Tomas Akvini-nietis, O.P.).

Tokia yra pačios Prakartėlės misija, Jos pagrindinė prasmė, skelbta pranašų, senovės graikų kairių išminčių (Platonas), išsipildžiusi maždaug prieš 2000 metų, vis labiau pasitvirtinanti iki šių dienų ir t.t.

Pasitvirtinanti, t.y. tartum visų tautų išminčių žodžiu ir gyvenimu nuolat Ji patvirtinanti tai, kad nėra ir negali būti tokio blogio, kuris išeitų į gerą be paties Dievo ir Žmogaus talkos, be "Gelbėtojo iš dangaus" (Platonas).

Ir vis dėlto toji Prakartėlė tik tada gali žmogų pašvęsti, kada jis Jai pasišvenčia, siekdamas dangaus ir žemės Sūnaus palaimos -- išganyto laiko ir amžinybės perspektyvoje.

Tebūna čia leista priminti tokį kosmišką pavyzdėlį pačios Prakartėlės misijai paryškinti mūsų, kaip lietuvių, atžvilgiu, iš esmės būdingu, aišku, ir kitoms tautos. Sakysim, toks minėtu atžvilgiu pavyzdėlis. Saulė! Ji nuolat visiems savo šviesą dosniai lieja. Visada ji tokia buvo: nuo labai seniai, maždaug per 5 milijonų 300 milijonų metų "amželi", -- sako mokslininkai vienos dešimtosios paklaidos tikslumu (plg. Lecomte du Nouy: Human Destiny, 11th printing, 1947, p. 15-47; kolek. veikalas: Weltall-Weltbild-Weltanschauung, 1958, p. 17-95). Aišku, būtų didžiausia paklaida teigti, kad saulė gali "apšviesti" visus tuos ir visada, kurie jos bent iš dalies vengia, neturėdami galimybės visiškai jos išvengti, kol dar gyvenimas rūpi... Būna ir taip, kad labai dažnai kalbame apie saulę, pripažįstame jos būtinumą, bet gal dar dažniau skubame į pavėsi, kai ji pradeda kaitriau savo šviesą lieti... Žodžiu tariant, tiek mes, kaip lietuviai, tapsime tartum antrąja Prakartėle, kiek mes savo -- lietuviškos dvasios kūrybingumu, savo žodžiu ir gyvenimu atsiversime Jos Šviesai ir Tiesai, tikrosios ramybės ir nepriklausomybės idealui. O tai reiškia, kaip žinome, pilnutinį atsidavimą ir atsakingumą pirmiausia Dievo bei savo Tėvynės ir tuo pačiu visos žmonijos garbei. Dievažmogišku būdu -- labiausiai savarankiškų veikimų gali būti vis tobuliau siekiama Dievo Garbė aukštybės, o žemėje -- ramybė geros valios žmonių, puoselėjančių savo laiko dvasios vispusišką prasmingumą, o ne koegzistencinės evoliucijos pragaištingiausią madingumą, kaip matėme.

Bent šiek šia dėkingiausia proga apie Prakartėlės visuotinę misiją ir apie mūsų, kaip lietuvių, tikrąją Jos prasmę. Šių ar tolygių svarstymų galutinė išvadose, atrodo, dar labiau galėtų paaiškėti, kodėl Prakartėlės dvasia nuostabiai gyva net Sibiro taigose, Rūpintojėlių ir kryžių Lietuvoje; kodėl Simo Kudirkos žygiais patekėjo mums bei visam pasauliui "skaisti, nauja žvaigždė" (Kotryna Grigaitytė).

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1972 Metų proga sveikiname Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos narius, skyrių valdybas, visus Sąjungos narius ir Sąjungai prijauciančius tautiečius.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA

Teodoras Blinstrubas
Kazimieras Pocius
Kazys Kasakaitis
Stasys Virpša
Algis Modestas

Širdingai sveikiname visus kolegąs-es Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1972 Metų proga ir linkime giedrios nuotaikos bei sėkmės ir ištvermės Pro Patria kelyje.

L.S.T. KORP! NEO-LITHUANIA VYR. VALDYBA

BALYS AUGINAS

AKMUO IR ŽVAIGŽDĖ KALĖDŲ ELEGIJA

NE Kalėdų liepsna
Išgraužė pamatus mano namų --
Tik žmogaus taikos žibintas --
Kai matau sukruvintą
Šventąjį slenkstį --
Tylią Naktį virstu akmeniu.

Po žydinčio dangaus baldakimu
Tundra tebergeria brolių kraują.
Ir genties griaučiai
Neranda Ramybės trakų --
Girgždėdami stepėse metų tekmėj,
Drebančiais gieda balsais:

"Gloria in Exelsis -- --"

Negaliu, Dieve, aš melstis:
Tik akmeniu tyliu.

O Atpirkimo Žvaigždė
Guli mirtingųjų edžiose,
Dieviško miego liūliuojama:

Šiaurės speigračio miškuos
Mano Motina
Svetimus kerta medžius
Svetimiems,
Nešdama ant pečių
Rimbą ir kartuves -- --

Kalėdų degančio medžio meldžiu:
"Eglė, žalumo amžinas simboli,
Mano Motinos rankos
Pilnos kančios spyglių --
Kruvini pirštai --
Neturi metūgių vilties --
Atiduok, eglė, amžiną nuometą
Jai-Motinai mūsų genties --
Tartum Ji būtų pati
Angelų Karalienė!

Šią Stebuklų Naktį,
Kai prie prakarto šnekasi
Jautis ir asilas,
Ir girti galvažudžiai,
Išsimaudę nuoskaudų
Rupiose ašarose,
Tampa švelnūs ir blaivūs,

Aš -- plikas akmuo --
Kampininkas kažkeno palaukėj --
Apsivelku tėviškės samanų skrandą
Naujagimio garbei -- --

Aure -- mėlynuos pelenuos
Virpėdama žeri skaidri
Amžinųjų namų
žarija -- --

1971. XII. 8

NEPRALEISKITE NEGRĮŽTANČIOS PROGOS

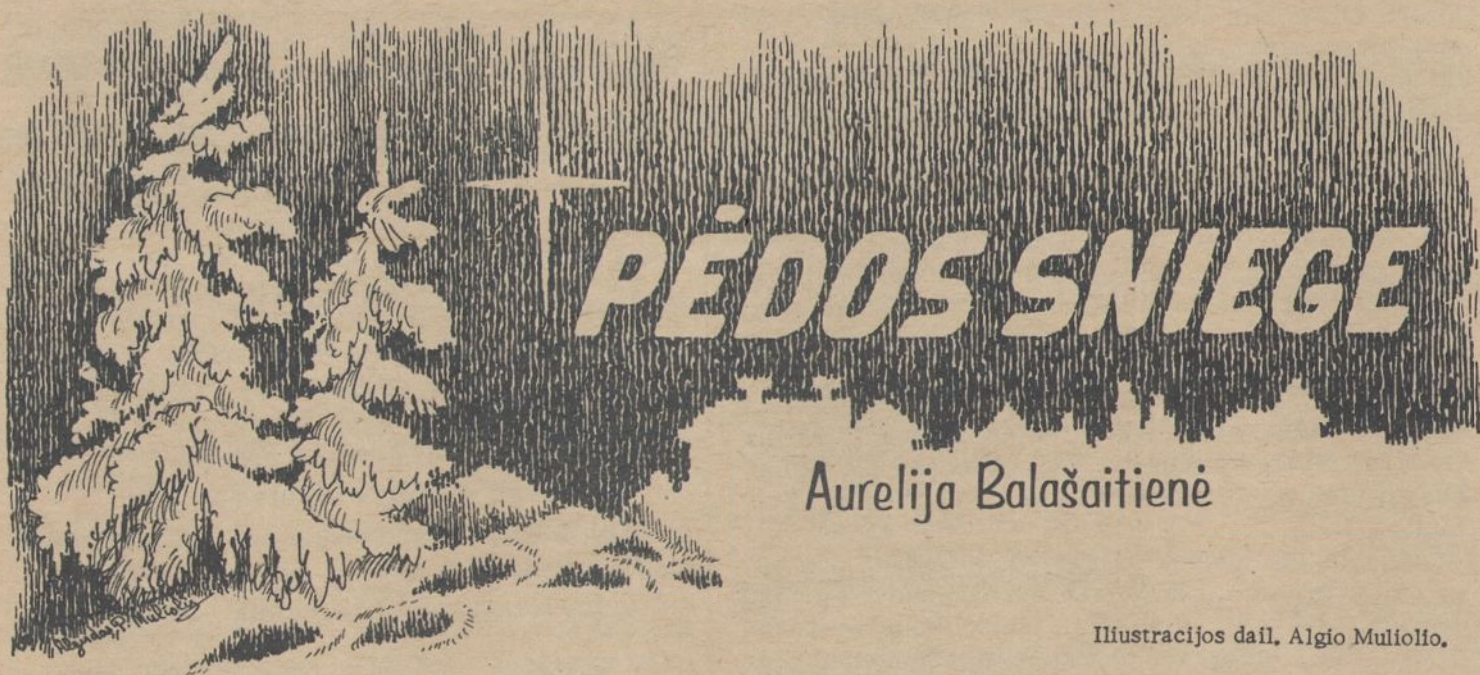
Atlankiusieji Romą visi patvirtins, kad LIETUVOS KANKINIŲ ATMINIMUI KOPLYČIA Šv. Petro bazilikoje iškalbingai skelbia lankytojams Lietuvos vardą ir mūsų pagarbą kentėjusiems už Dievą ir Lietuvą.

Kad to istorinio paminklo kūrėjų tarpe liktų ateičiai jūsų ir jūsų savųjų vardai, savo auka padėkite išmokėti jo įruošimo išlaidas.

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL
2701, W. 68th St.
Chicago, Ill. 60629

Aurelija Balašaitienė

Ilustracijos dalį, Algio Mulloho.

Žiemos vakaras su pajuodusiu dangumi, pro tarpiais praskleisdamas savo juodą uždangą tolimų nematomos mėnesienos spindulių atspindžiu, nedraugiškas ir niūrus, lydi mane iš aerodromo į mano tuščią ir vienišą kambarį. Pro autobuso langus seku apšviestus ir kalėdinėmis dekoracijomis papuoštus namus, iliustruotus krautuvų vitrinas, ir bandau negalvoti, kad Kūčių vakaras ir Kalėdų Naktis jau čia pat. Pačiai man neišku, kodėl didesnę Kūčių dienos dalį praleidau triukšmingame aerodrome, sekdamas skubančius keleivius šypsantiems veidais, pasitinkamus savo mylimųjų. Negaliu pamiršti paskutinio keleivio, aukšto aviacijos karininko, savo ūgiu taip primenančio Viktorą. Jį pasitiko jauna moteris. Apsikabinę, įvedu paskendo giliame bučinyje, nekreipdami dėmesio į aplinką. Aš skubiai nusigrėžiau, pasirodusiu grįžti į namus, tačiau judvieju laimės vaizdas ištrigo į mano mintis. Jei kokio nors stebuklo dėka dabar čia būtų Viktoras, ir aš jo tvirtame glėby...

Jau virš mėnesio neturiu jokios žinutės iš Vietnamo, o mudviejų kūdikis po mano širdimi rodo ryškius gyvybės ženklus, ir laukimo valandos tokios sunkios, kaip varvantis ir stingstantis švinas. Palieku autobusą ir lėtai žingsniais artinuosi į aptemdytą namą. Lengvos plaštakių pavidalo sniegės pamažu krinta žemėn ir bučiuoja mano įkaitusius skruostus. Sustojusi atsigrėžiu ir matau ilgoką virtinę savo vienišų pėdų sniege, taip giliai pabrėžiančių mano begalinį vienumą.

Mano kambarys šiltas ir jaukus. Aš jį išsinuomavau prieš mėnesį, pasiryžusi pagaliau mesti tarnybą iki mudviejų kūdikio gimimo. Šeiminingė maloni ir motiniška našlė, mano vienišais vakarais ta po maloni, bet neįkyri kompanijonė. Aš nedegu šviesos, neš akys, apsiratusios su tamsa, lengvai atskiria daiktų siluetus. Žinau, kad rašomojo stalo vidury stovi Viktoro nuotrauka, ir vaizduotėje matau jo besišypsantis mielas akis. Tuo tarpu manosios prisipildo ilgesio ašaromis. Staiga pastebiu baltą popierio lapą, kurio nebuvau palikusi išeidama. Uždegusi šviesą, skaitau šeiminingės raštelį: "Miela Margarita, Jums tik ką išėjus buvo pristatyta telegrama. Tikiuosi, kad gera žinia. Dar kartą linksmų švenčių. Telegrama stalčiuje". Skubiai atidariusi stalčių, virpančiomis rankomis plėšiu oficialų geltoną voką ir skaitau "Gerbiamoji Ponia, turiu liūdną pareigą Tamstai pranešti, kad Tamstos vyras laikomas dingusiu karo veiksmų išdavijoje. Jo asmeniškų daiktus prisiūsiame atskiru siuntiniu. Leiskite užtikrinti Jus, kad Vyriausias Karo Pajėgų Vadas..." ir aš nepajėgiu skaityti toliau. Pusiausmoningai žvelgiu į mano sniege nykstantį pėdas ir norėčiau pravirkti. Tačiau ašarų išsilaisvinimo nėra. Į mano smilkinius veržiasi karšta kraujo srovė, ir aš staiga pasijaučiu siauro, greitai besisukančio rato vidury...

Kai po kiek laiko atidarau savo šviningomis blakstienomis pridengtas akis, matau apšviestas baltas lubas. Šone tarsi per šydą pastebiu savo šeiminingės malonų veidą ir baltai apsirengusio stambaus vyriškio siluetą.

-- Kur aš? -- vos girdimai sujuda mano lūpos, ir aš negaliu girdėti savo balso.

-- Jūs ligoninėje, Margarita, -- atsako šeiminingė. -- Viskas tvarkoje. Tik nesijaudinkit.

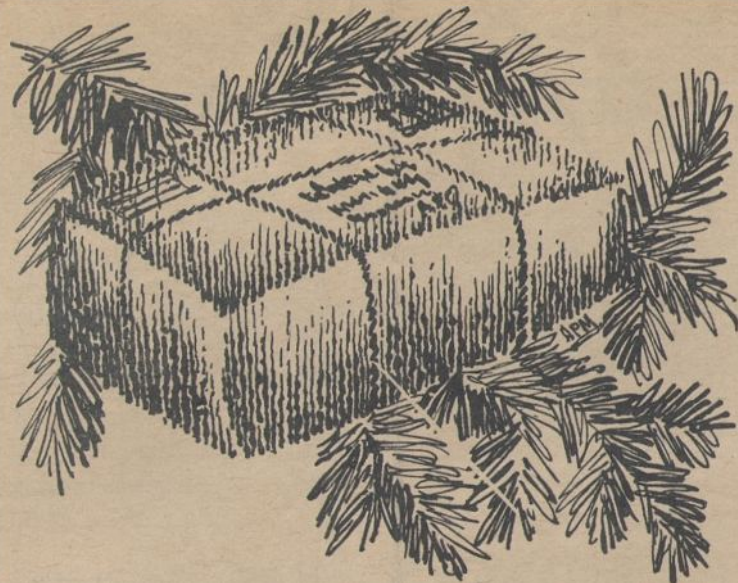
-- Laikas buvo atidaryti tas didžiules mėlynas akis, -- švelniai šypsosi mano daktaras. -- Tačiau jūs turit būti visiškai rami ir daug nekalbėti. Užtikrinu, kad viskas tvarkoje, ir jūsų kūdikiui pavajaus šiuo tarpu nėra. Manau, kad po keletos dienų galėsite grįžti į namus. O tuo tarpu jūsų maloni globėja galės jums viską paaiškinti.

-- Kaip ilgai aš čia? Kuri valanda? -- vėl klausiu, nors nieko neprisimenu ir nepajėgiu galvoti. Kažkur pasąmonėje glūdi staigmena.

-- Jau Kalėdų rytas, arti septintos valandos, -- atsako šeiminingė. -- Ir prašau daug nekalbėti. Aš papasakosiu viską iš pradžių. Kai po vakarienės savo vaikams užsiminiau, kad palikau jums telegramą, jie susirūpino ir žentas patarė paskambinti jums telefonu. Kai po ilgo skambinimo niekas neatsakė, mes visi trys atvažiavome ir radome jus kambarį ant grindų... -- jos balsas staiga nutolo, kaip gėstanti šviesa. Telegrama! Staiga viską prisiminiau, ir pirmą kartą skausmas, taip maloniai paslėptas po užmaršties šydu, grįžta į mane visa savo gaivalinga srove.

-- Margarita, -- girdžiu iš tolo daktaro balsą, bet nenoriu nei kalbėti, nei atidaryti akių.

***

Grįžusi iš ligoninės kuri laiką skendau apatiroje, žiūrėdama išsistomis valandomis į Viktoro atvaizdą. Tačiau po kiek laiko, vis stipriau jausdama savyje naują gyvybę, aš atgavau ryžtą gyventi. Nutarusi drastiškai pakeisti aplinką, kad man niekas neprimintų buvusios, kurioje, drauge su mano pėdomis sniege, kaip neišdildoma graviruotė, išliko gyva mano liūdesio valanda. Nežiūrint sentimentų ir šeiminingės protestų, aš per skelbimus suradau laukiančioms motinoms pensiją ir po keletos dienų persikrausčiau, nepalikdama net savo adresu. Prieš kuri laiką iš Vietnamo prisiūstas siuntinys, su Viktoro daiktais, iškeliauo su manimi neatidarytas. Gal kada nors, kai virš žaizdos liks tik kietas randas, aš jo mažam sūnui ar dukrai parodysiu nepažįstamo tėvo daiktus.

Kovo pradžioje gimė Viktoriukas, taip panašus į mano mylimą Viktorą, kad žiūrėdama į jį, aš gyvai jutau Viktoro gyvenimo nenutrūkusią tąsą, ir man kartais atrodydavo, kad kažkur toli jis dar gyvas ir galvoja apie mane. Tačiau bandydama būti reali, aš vengdavau svajoti apie neįmanomus stebuklus. Išsinuomavusi kuklų butą, pradėjau rūpintis Viktoriuko priežiūros klausimu, nes esamų pinigų turėjau užtenkamai tik trumpam laikui, ir būtų laikas grįžti į tarnybą muziejuje. Ten, paskendus tarp didžiųjų žmogaus sielos išraiškos kūrinų, kuriuos, bendros profesijos vedini su tokia didele meile studijavome drauge, Viktoras ir aš. Ir savo darbe, ir savo kūdikio gyvenime aš tejučiu tam tikrą mano buvusios, kad ir labai tolimos laimės tąsą.

Vieną popietę, užmigdžiusi sūnelį, sentimentu pagauta, nutariau paskambinti savo buvusiam šeiminingei.

-- Margarita, kur buvot pradingusi? -- jos balse nebuvo priekaišto, ir aš pasijutau nedėkinga už jos nepaprastą gerumą ir rūpestį manimi. Bandydama pasiaiškinti, aš jai papasakojau apie savo sūnelio gimimą, apie mano buvusią nepaprastą dvasinę būseną, kad buvau pasimetusi ir pati nežinojau, kur eiti nei kaip tvarkyti savo gyvenimą.

-- Aš niekada nebuvau užsigavusi ant jūsų, Margarita, bet man labai rūpėjo sužinoti jūsų adresą, todėl, kad po savaitės vėl pradėjo ateiti laišškai iš Vietnamo... ir aš jų negalėjau persiųsti, o grąžinti nenorėjau.

Man neramiai suplakė širdis. Laiškai iš Vietnamo? Bandžiau sau aiškinti, kad ir seniau laišškai karo paštu ateidavo labai pavėluotai ar net keli iš karto, nors rašyti net savaitės laikotarpyje.

-- Tai seni laišškai, ponija, -- atsakiau valdydama virpesį balse.

-- Nemanau. Geriau pati perskaitysite. Ir prašau, nepamirškite manęs. Norėčiau ir jūsų sūnelį pamatyti.

Padiktavusi savo naują adresą, dar kartą užtikrinusi, kad aš jos tikrai negalėsianti pamiršti, aš pakabinu telefono ragelį. O nerami širdis plakė kas kart smarkiau. Ant mano rašomojo stalo stovi Viktoro atvaizdas ir jo gyvos akys šypsosi neužmirštamam šypsniui.

Vieną popietę prie durų suskambėjo skambutis. Manydama, kad tai paštininkas, aš nuskubėjau į priekį. Pravėrus duris, aš sustingau vietoje, o seniai girdėtas mylimas balsas, tarsi iš anapus, šūktelėjo mano vardą. Kažkieno lūpos bučiuavo manąsias ir stiprios pažįstamos rankos apglėbė mano liemenį. Nesuprasdama, ar tai sapnas, ar tikrovė, aš pasidaviau žavios minutės srovei.

Ilgai truko, kol pagaliau atsipekėjusi galėjau suvokti, kas įvykę. Viktoras gyvas ir čia, pas mane ir pas savo sūnų, o praeiti šešeri mėnesiai tik nerealūs ir sunkiai pamirštamas košmaras.

-- Bet, Margarita, kaip tu galėjai galvoti, kad aš žuves?

-- Aš tau parodysiu telegramą, Viktorai. Perskaitytes telegramą, jis šyptelėjo, bet jo veidu perbėgo šešėlis.

-- Tai viena iš nelaimingų biurokratijos klaidų. Matai, mane paskyrė specialiai labai slaptai misijai, apie kurią žino tik tiesioginis karininkas. Tada kario pavardė išimama iš sąrašų ir jo daiktai padedami į specialų sandėlį iki sugrįžimo. Aišku, rizikos buvo, bet už tai mane apdovanojo medaliu... Čia buvo aiškiai pasakyta, kad aš dingęs, reiškia, įtariama, kad patekau į nelaisvę.... Bet ir tuo atveju... ne žuves...

-- Bet, Viktorai, man atsiuntė tavo asmeniškų daiktus specialiu siuntiniu, -- aiškinau toliau prisiminusi neatidarytą rudame popieriuje suvyniotą ryšulį.

-- Mano asmeniškų daiktus? Bet gi aš visus juos turiu su savimi: ir tavo nutrauką, ir visas dovanėles, kur man siuntei, ir savo civilinius drabužius pasiėmiau, kai mane atleido iš kariuomenės prieš savaitę. Parodyk siuntinį.

Klusniai atgabenu spintoje tarp suvenyrų paslėptą ryšulį.

-- Atidaryk, -- beveik įsakmiu tonu į mane kreipėsi Viktoras. Jo mėlynose akyse buvo juoko liepsnelės. -- Kodėl tu to siuntinio iki šiol neatidarei? -- paklausė jis. O kaip aš jam galėčiau išaiškinti, kodėl aš jo neatidariau? Ar jis kada nors galės suprasti mano jausmus ir mano skausmą? Pati neberasčiau žodžių paaiškinti, kodėl man buvo ne liečiamai šventa jo atmintis ir kodėl nenoras palies ti jo daiktus buvo mano pasipriešinimas gyvenimo realybei -- kad bent nematyčiau tikrojo jo buvusio gyvenimo ir faktinės mirties įrodymo.

-- Nežinau, kodėl, Viktorai, geriau nekalbėk.

Nervingais pirštais atrišinėjau mazgus, nekantriai plėšiau popierių. Tuo tarpu Viktoras meilės pilnomis akimis žiūrėjo į savo ramiai miegantį sūnų.

-- Kas čia? -- nustebusi šūktelėjau. Mano pirštai palietė nuostabaus grožio orientališko šilko gabalą, kurio viduje buvo suvynioti įmantrūs platinos ir smaragdo auskarai.

-- Tai mano Kalėdinė dovana Tau, Margarita, -- atskė jis, glausdamas mane prie savęs. -- Kodėl neatidarei siuntinio? -- dar kartą pakartojo jis, bučiuodamas mano plaukus.

Nebegaliu paaiškinti kodėl, tik vėl prisimenu savo vienišas pėdas sniege Kalėdų naktį, ir pirmą kartą po ilgo laiko jaučiu nesulaikoma srove mano veidu riedančias ašaras, kurios, kaip gavus pavasario lietus, plauna mano liūdesio ir giliai paslėpto skausmo dulkes.

Tautinės prigimties išlaikymas, lietuvių kultūros ugdymas ir kova už pavergtos Lietuvos laisvę tegul būna mūsų išieivijos jaunimo ir vyresniųjų bendri tikslai ateinančiais 1972-aisiais metais.

JAV Lietuvių Bendruomenė linki visiems geros valios lietuviams tyro švenčių džiaugsmo ir geresnių 1972-ųjų Metų.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
TARYBA IR CENTRO VALDYBA

1971 Kalėdos

KŪRYBA IR MOKSLAS

AR GALIMA NUDELSTI SENATVĘ?

DR. D. DEGĖSYS

Senų žmonių skaičius Jungtinėse Amerikos Valstybėse kas metai didėja. Žmonės turintieji daugiau negu 65 metus amžiaus sudaro apie 10% visų Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojų. 86% šių piliečių nusiskundžia įvairiomis chroniškomis ligomis, reikalingomis mediciniškai priežiūrai. Tokia priežiūra pareikalauja apie 30% visų medicinos priežiūrai skiriamų sumų. Pinigais išreikšus tai būtų 790 dolerių metams kiekvienam sergančiam senyviui. Turint galvoje, kad ši grupė iš metų į metus vis didėja, kyla rūpestis kaip galima būtų sumažinti šias išlaidas. Sveiki, kad ir seni žmonės, neapsunkina nei valdžios nei kitų socialinių įstaigų. Todėl sveikatingumo kėlimo klausimas senų žmonių tarpe susilaukia vis daugiau dėmesio tiek medicinos tiek valdžios sluoksniuose.

Šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstybėse žmogaus amžiaus vidurkis yra apie 73 metai moterims ir apie 70 metų vyrams. Šiame krašte yra apie 13 tūkstančių žmonių turinčių 100 ar daugiau metų. Šios grupės skaičius proporcingai auga kur kas greičiau negu skaičius kitų amžiaus grupių. Gal būtų ateiityje žmogaus amžiaus vidurkis sieks 100 metų, todėl daug kam norisi žinoti ar galima sulėtinti senėjimo procesą taip, kad produktyvusis žmogaus amžiaus laikotarpis tęstųsi ilgiau.

Darant bandymus su kai kuriais vabzdžiais pastebėta, kad jų senėjimo procesą galima nustumti tolyn ir jų gyvenimo ilgį atitinkamai keisti. Pavyzdžiui, vaisių muselės normalus amžius yra 21 diena. Penktą savo gyvenimo dieną jiniai subręsta ir šeštą dieną pradeda dėti kiaušinius. Kiaušinių dėjimo laikotarpis tęsiasi iki 17 jos gyvenimo dienos. 21 dieną ji miršta. Jeigu mes išaugintume muselių generaciją iš pirmą dieną padėtų kiaušinių, ir tokį pat procesą pakartotume per keletą generacijų, tai penkioliktoje generacijoje išaugintos muselės gyventų apie 100 dienų, reiškia, penkis kart ilgiau negu normaliai gamtoje gyvenančios. Gi auginant muselės iš kiaušinių padėtų 16 arba 17 muselių gyvenimo dieną, mes išaugintume generaciją, kuri gyventų trumpiau negu 21 dieną, o po kelių generacijų jų kiaušiniai pasidarytų nevaisingi ir muselės išnyktų.

Jeigu tokie pat dėsniai galiojotų ir žmogaus gyvenime, tai vaikai gimę iš jaunų tėvų gyventų ilgiau negu jų tėvai, o vaikai vaikai dar ilgiau ir taip žmogaus amžius ilgėtų. Sunaku pasakyti ar jaunų tė-

vų vaikai gyvena ilgiau už tėvus nes tokios statistikos mes neturime, bet medicinos pasaulyje yra žinoma, kad vaikai gimę iš senų tėvų turi apie dešimt kartų daugiau igimtų ydų ir nenormalumų negu jaunų tėvų vaikai. Taigi, tėvų amžius turi vieną ar kitą įtaką į vaikų sveikatingumą.

Darant bandymus su žuvisimis buvo pastebėta, kad jų amžių galima prailginti auginant jas šaltesniame vandenyje. Žuvis, gyvenančios šalta vandenyje ne tik kad auga greičiau, bet ir sensta lėčiau. Kai kurių žuvų amžius dvigubai pailgėja sumažinus jų aplinkos vandens temperatūrą tik 5 C laipsniais. Mažyčiai jūros gyvūnai, rotifers, kurių normalus amžius yra 18 dienų, išgyvena 34 dienas jeigu jie yra laikomi 10 C laipsnių šaltesniame vandenyje. Tokie rotifers gali išgyventi net iki 55 dienų jeigu dar be šalto vandens gauna tik pusę jiems įprasto maisto kiekio. Reiškia, kai kuriems jūros gyvūnams sumažintas maisto kiekis ir šalta aplinka prailgina jų gyvenimą. Ši taisyklė galioja ir šiltakraujams gyvūnams, kai, pavyzdžiui, pelėms ir žiurkėms. Mažiau šeriamos ir šaltai laikomos žiurkės sensta lėčiau ir gyvena ilgiau.

Šitokia gyvenimo disciplina reikia manyti prisidėtų ir prie žmogaus senėjimo proceso sulėtinimo, jeigu jam patiktų šaltoje lovoje miegoti, šaltuose kambariuose gyventi ir valgyti tik pusę to ką jis šiuo metu normaliai suvalgo.

Iš kitos pusės įvairios ligos, nuovargis, nepakankamas poilsis, nervinė ir fizinė įtampa bei radioaktyvūs spinduliai neigiamai veikia mūsų organizmą ir trumpina amžių. Ligos, kaip aukštas kraujo spaudimas, arba arteriosklerozė turi įtaką į senėjimo eigą. Šių ligų pasėkoje žmogaus smegenyse įvyksta pakitimai nuo kurių jo protinis pajėgumas sumažėja ir tokiu būdu senas žmogus suvaikėja. Suvaikėjęs senelis pasidaro reikalingas nuolatinės priežiūros. Norint išvengti šių pasekų reikia neatidėliojant gydyti aukštą kraujo spaudimą. Be to, žmonės turintieji aukštą kraujo spaudimą turi kur kas didesnę palinkimą gauti širdies atakas ir kraujo išsiliejimus smegenyse.

Kai kurie kūno organai susidėvi greičiau negu visos organizmas. Pavyzdžiui, širdžiai susidėvėjus, ji nustoja dirbti ir visas organizmas miršta. Jeigu žmogus galėtų visus kūno organus vienodai apkrauti darbu taip, kad jie vienodai dė-

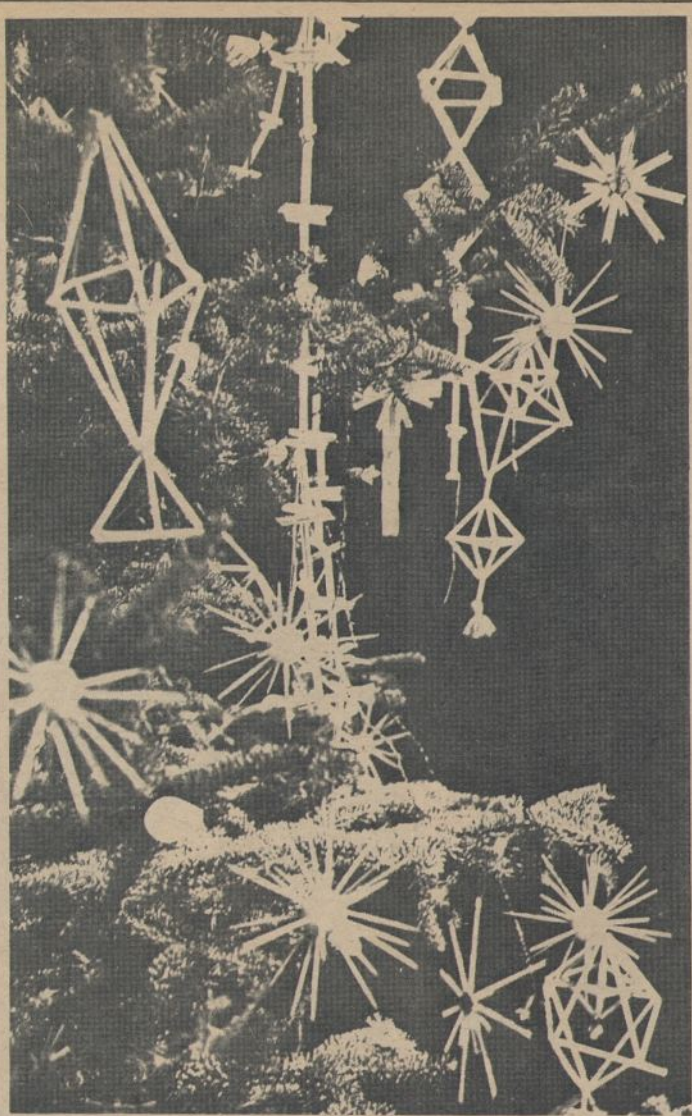
vėtųsi, tai ir visas organizmas ilgiau išsilaikytų. Tie žmonės, kurie neatsisako judėsi arba fizinio darbo lygiai kaip ir protinės mankštos, pratęsia savo produktyvą amžiaus laikotarpį ir nuostamia senatvę tolyn. Bet mirties išvengti niekas negali, nes mirtis yra kaina, kurią mes su mokame, kad esame komplikuoti gyviai. Nekomplikuoti, vienos celės gyviai, kaip bakterijos bei amebos, niekada natūraliai nemiršta. Jos subrendusios skyla per pusę, o skilusi pusė vėl per pusę ir taip celių dalyba tęsiasi visą laiką. Žmogaus kūno kai kuriuos celės irgi dalinasi tokiu būdu, bet jų dalybos procesas yra ribotas. Pavyzdžiui jauno vaiko odos celės dirbtinose sąlygose, dalybos procesą gali pakartoti apie 50 kartų, gi seno žmogaus tokios pat celės tik kelis kartus. Tuo tarpu biogebinio auglio (vėžio) celių dalyba lygiai tokiose pat sąlygose tęsiasi ne palyginamai ilgiau.

Mes nežinome kodėl visos celės besidalindamos pavargsta, o kitos tokį pat procesą tęsia il-

gai nepavargdamos. Bet mums yra žinoma, kad visos kūno celės koordinuotoje veikloje išlaiko organizmo gyvybę. Mums taip pat yra žinoma, kad paskiros kūno celės turi savo gyvenimo ciklą, kurio jos griežtai laikosi. Pavyzdžiui, paskirą celę galima užšaldyti ilgiau negu dešimčiai metų, bet ją atšildžius, ji "atsimena" kurioje dalybos fazėje ji buvo užšaldyta ir savo dalybos darbą tęsia toliau. Reikia manyti, kad taip užšaldyta celė gali išsilaikyti daugiau negu 100 metų ir manoma, kad ją atšildžius, ji savo darbą galėtų tęsti toliau.

Šitokie bandymai yra daromi su paskirām celėm, bet gyvo organizmo taip užšaldyti ir išlaikyti dar niekas negali. Todėl, organizmo senėjimo procesą studijuojant, visų pirma reikia gerai pažinti paskirą kūno celę. Paskiros kūno celės, nežinrūnt, kad jos ir skiriasi viena nuo kitos, tiek savo išvaizda, tiek funkcija, bet jos visos turi vieną bendrą pagrindinę cheminę medžiagą nuo kurios priklauso jų darbas ir jų gyvenimo tęstinumas.

Ta medžiaga yra vadinama ribonukleininė rūgštis. Manome, kad ribonukleininės rūgšties molekulėje slepiasi gyvybės paslaptis, nes ši mo-

SVEIKINIMAS

ROMUALDAS KISIELIUS

Ant Kalėdų eglės vėl žvakutės tvista, visų akys žvelgia su džiaugsmu į jas. "O kaip būt malonu, kaip džiugu ir linksma, jei dabar tėvynėj švęstum Kalėdas."

Čia indėnų žemėj, nors Kalėdos džiugios, bet vistiek šešėlis gaubia širdis mūsų... Su viltim mes laužiam kūčioje plotkelę, o ten toliuos regim, vis gimtus namus...

Bet likimo žingsnių žmogus nepakeisi, tad lai gaudžia varpas žemėje visoj! Džiaugsmingų Kalėdų ir Naujųjų Metų linkime visiems ten, mūsų Lietuvoj!

JULIUS SINIUS – KOMUNISTINIO REŽIMO AUKA

STEPAS VYKINTAS

Ryšios mūsų tautos asmenybės paprastai prisimenamos įvairių sukaktuvių progomis. Tačiau Julius Sinius buvo pamirštas ir reikiamai neįvertintas nei jo gimimo 60 m., nei jo mirties 10 m. slenkstyje. O jis yra didžiai nusipelnęs mūsų tautos kovotojas dėl laisvės, dėl kultūros pažangos, dėl žmonių gerovės. Jis buvo plačiašakė asmenybė: muzikos kūrėjas - kompozitorius, dirigentas, chorų organizatorius, visuomenės veikėjas. Jo asmenyje peranksti Lietuva neteko subrendusio kūrėjo, energingo kultūrininko, idealisto visuomenės veikėjo, kuris normaliomis valstybinio gyvenimo sąlygomis būtų galėjęs dar daug dvasinių lobių savo tautai sukurti.

Julius Sinius, gimęs 1901 m., buvo vilnietis, švenčioniškis. Jis pradžios mokyklą baigė savo gimtajame Vaiskūnų kaime. Po to jis mokėsi Švenčionių lietuvių gimnazijoje ir Vilniaus vargonininkų mokykloje. 1933 m. jis įstojo į Vilniaus konservatoriją, kur studijavo dirigavimą ir kompoziciją. Bestudijuodamas jis kartu buvo ir šv. Mikalojaus bažnyčios vargonininkas, amatininkų dūdų orkestro dirigentas. 1938 m. J. Sinius išvyko studijų pagilinti į Varšuvos konservatoriją, tačiau po vienerių metų prasidėjęs karas jo studijas sutrukdė, ir jis grįžo į Vilnių. Čia jis kurį laiką mokytojavo Vyt. D. gimnazijoje ir buvo dūdų orkestro vadovas. 1941 m. komunistinės valdžios buvo suimtas ir vežamas į Sibirą, tačiau Panerių geležinkelio stotyje buvo lietuvių partizanų išlaisvintas.

Nacių okupacijos metu jis vėl atgavino "Varpo" chorą, ruošė koncertus Vilniuje ir provincijoje, dainavo radiofone, salėse, giedojo bažnyčiose, kartais per dieną net po 3 kartus. Jis vadovavo ir visam Lietuvos muzikiniam gyvenimui, nes buvo pakviestas į Meno departamentą kaip muzikos skyriaus vadovas. Trejus metus jis buvo tikras muzikinio gyvenimo spiritus movens. Be to, jis mokytojavo Vytauto D. gimnazijoje, vedė "Varpo" chorą ir vadovavo net 2 orkestrams. Tai rodo nepaprastą J. Siniaus darbštumą ir energingumą.

1944 m. J. Sinius persikėlė į Švenčionis, pa-

lekulė gali save duplikuoti, tai reiškia, gali pagaminti lygiai tokią pat kaip ji pati kitą molekulę. Nuo ribonukleininės rūgšties cheminės struktūros priklauso ir būsimų kartų gyvenimo ilgis bei jų sveikatos stovis.

siryžęs išlikti Lietuvoje ir dirbti kultūrinį darbą provincijoje. Pabrėžtina, kad J. Sinius nepaprastai buvo prisirišęs prie savo gimtojo krašto iš jo nepasitraukė pavojingiausiais metais. Švenčionyse jis vargoninkavo ir buvo gimnazijos choro vadovas. Jis gimnazijos chorą taip buvo gerai paruošęs, kad 1946 m. 36 chorų varžybose laimėjo vieną iš pirmųjų vietų. Tačiau komunistinė valdžia negalėjo pakęsti, kad J. Sinius būtų laisvas ir dirbtų muzikinį darbą. 1948 m. jis buvo su šeima, keturiais vaikais ir žmona, "Vaidilos" teatro artiste, išvežtas į Sibirą, Krasnojarsko apylinkę. 1957 m. jo sveikatai sušlubavus, buvo leista jam ir jo šeimai grįžti į Vilnių, bet, deja, nebeilgai jis tegalėjo naudotis,

nors ir nebe laisvu Lietuvos oru: 1959 m. spalio 22 d. jis mirė Vilniuje, kur palaidotas šv. Petro ir Povilo kapuose. Sibire jis prarado sveikatą, matyt, nuo persiėsdalymų susirgo inkstų liga, kurios jau nebepagydyt. Savaime aišku, kad 11 metų pakelti bolševikinę tremtį nekiekvienam yra įmanoma. Taigi, Julius Sinius yra tikras komunistinio režimo kankinys, peranksti žuvęs dėl tautinių ir valstybinių laisvės idealų.

Kurti J. Sinius pradėjo gana jaunas, dar studijuodamas. Iš mažens jis labai mėgo liaudies dainas, todėl jis jų nemaža harmonizavo. Taip pat jis kūrė giesmių muziką. 1935 m. jis parašė Dariaus ir Girėno marsą ir 4 dalių lietuvių liaudies simfoniją. 1936 m. kovo 6 d. Vilniuje įvyko pirmasis Siniaus kūrinų koncertas, kur buvo atlikti jo pirmieji kūrybos darbai. Toliau jau jis ne paliaujamai kūrė kantatas, giesmes, dainas, simfonines poetas etc. Ypatingai yra pagarsėjusios J. Siniaus dainos: Mano kaime (žodžiai poeto A. Miškinio), Mano gimtinė (Maironio), Broliai lietuviai (M. Šikšnio), Kur sapnų grožybė ir daug kitų. J. Siniaus muzika pasižymi lyrymu, melodingumu. Vyrauja tautinis elementas.

Didžiausias J. Siniaus nuopelnas tai chorų organizavimas. Jis puikiai suprato, kad ne tik Vilniaus krašte, bet ir visoje tautoje išlaikyti gyvą tautinę dvasią tegalima dainų ir muzikos pagalba. Todėl jis, kur tik galėjo, organizavo chorus: zitičių, amatininkų, "Varpo", gimnazijų etc. Vienas iš svarbiausių jo suorganizuotų chorų buvo "Varpo" choras. Muzikos mokytojo A. Krutulio ir J. Siniaus atskiri chorai 1936 m. kovo 8 d. susijungė ir suda-

(Nukelta į 6 psl.)

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga Elizabetho, N. J. ir apylinkių
lietuvius sveikina

**B. L. B. MEAT MARKET
CO.**

841 Elizabeth Ave.
Elizabeth, N. J.
Tel. EL 3-4689

SU ŠVENTĖMIS!

savo klientus sveikina

SOBEL FUEL SERVICE

ŠILDYMO ĮRENGIMAI • ŠILDYMO ALYVA
• CENTRINIS ORO VĖSINIMAS

635 St. George Ave. Roselle, N. J. 07203
CH 5-6500 24 val. patarnavimas

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga savo klientus, giminės, bičiulius
ir Elizabetho lietuvius sveikina

**ECONOMY PAINT &
SUPPLY CO.**

PAINT • WALLPAPER • LINOLEUM • FLOOR
TILE & CARPETS • WINDOW SHADES • VENETIANS
BLINDS • KEYS • METAL KITCHEN
CABINETS • HOUSEWARES

101 First St. Cor. East Jersey St.
Elizabeth, N. J. 07206
D. B. Chait Tel. EL 2-1975, EL 2-0200

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO KLIENTUS, GIMINES IR
ELIZABETH'O LIETUVIUS SVEIKINA

J. & B. GRAND STORES

Savininkai — J. LAGER
209-11 3rd St. Elizabeth, N. J.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
proga savo giminės, klientus, draugus bei
visus apylinkės lietuvius sveikina

RITZ DRUG STORES

155 Broad St. Elizabeth, N. J.
Tel. 353-0401

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
proga savo klientus, giminės bei bičiulius
sveikina

**Economy Stove & Plumbing
Supply**

THE FINEST IN HOME APPLIANCES
1047 Elizabeth Avenue
Elizabeth, N. J. 07201 Tel. 352-6351

Mums rašo

PAGERBIMAI...

Gražu ir malonu skaityti mūsų spaudoje kai vyksta įvairūs pagerbimai organizacijoms ar asmenims.

Pavyzdžiui, Dirvoje š. m. gruodžio 8 d. Nr. 91 "Simo Kudirkos tragedijos metinės Bostone".

Tarp kitko yra parašyta "vainiko nuleidimas"

Vainiko nuleidimas vyksta tuo atveju, kai norima pagerbti jūroje žuvusius asmenis ar net paskendusius laivus su igulom.

Simas Kudirka nėra paskendus ir nėra miręs. Jis yra gyvas. Ir jei jam tektų skaityti ar išgirsti per radiją apie jo tokį pagerbimą, jis tikriausiai pasakytų: "ką jie ten daro, aš neesu miręs ir dar neesu palaidotas. Aš esu gyvas ir noriu vieną dieną būti vėl laisvas ir gyvųjų tarpe".

Pagalvokime taip pat apie jo žmoną ir giminės ir jie nori matyti Simą Kudirką laisvą ir gyvųjų tarpe.

Tame pačiame Dirvos numeryje skaitome apie "Vasario 16 Gimnazijos" kertinio akmens padėjimą bendrabūčiui. Ar ne būtų gražu minėtą bendrabūtį pavadinti "Simo Kudirkos" bendrabūčiu? Čia jaunimas gyvena ir yra auklėjamas laisvės ir tolerancijos principais. Ir kaip tik čia tikėtų būti išrašytiems Simo Kudirkos žodžiams: "Duokite Lietuvai laisvę".

O ateityje visus pinigų, kurie yra skirti gėlėms ar kelionės išlaidoms nuvykti į "Martha Vienyard" salą, į tą nelaimingą vietą, skirti Simo Kudirkos bendrabūčiui.

Daug gražių projektų teko skaityti Simui Kudirkai pagerbti, kaip pavyzdžiui, nelaimingo laivo "Vigilant" perkrikštijimas į "Simas Kudirka", ar Chicagoje Marquette Rd. pavadinti "Simo Kudirkos" vardu,

bet tai viskas nepriklauso nuo mūsų, o nuo kitų malonės. Tačiau Vasario 16 gimnazijos bendrabučio pavadinimas yra lietuvių žinioje ir būtų gražu, jei minėtas bendrabūtis gautų Simo Kudirkos vardą.

L. Knopfmilleris
Chicago

JULIUS SINIUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

rė vieną chorą, kuris pasivadino "Varpo" chorą. Šis choras Vilniuje veikė iki 1944 m. birželio 30 d. kada Raudonoji armija

artinosi į Vilnių ir dauguma choro dalyvių pakriko po visą Lietuvą, o vėliau ir po visą pasaulį. Per 8 metus "Varpo" choras atliko milžinišką tautos žadinimo ir dvasinės kultūros kėlimo darbą. Jis 1938 m. gastroliavo nepriklausomoje Lietuvoje: aplankė su koncertais Kauną, Klaipėdą, Telšius, Radviliškį, Panevėžį, Alytų. Nors per bolševikmetį choras buvo dėl J. Siniaus arešto priverstas nutraukti veiklą, tačiau nuo 1941 m. rugsėjo mėnesio choras vėl susiorganizavo naujais pagrindais ir veikė per visą načių okupacijos laikotarpį. Šiuo metu J. Siniaus vėl parodė savo tautinį atsparumą ir sugebėjimus sunkiausiu metu kelti lietuvių patriotines nuotaikas. Dainavo ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, Trakuose, Širvintose, Rudaminoje, Kairėnuose ir kt.

J. Siniaus buvo šviesi ir patraukli asmenybė. Iš jo akių, iš jo veido spindėjo atvirumas, nuoširdumas, žmoniškumas ir kilnumas. Su juo buvo malonu dirbti ir bendradarbiauti, nes jis neturėjo užkulisinių minčių ir kėslų savo bendradarbiui pa kenkti. Liūdna, kad tokia asmenybė buvo bolševikų sužlugdyta.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga savo klientus, giminės, bičiulius
ir visus Elizabetho bei apylinkės
lietuvius sveikina

**K. C. NOWICKY REAL
ESTATE AGENCY
REALTOR**

234 Murray Street Elizabeth, N. J.
Tel. 355-1580

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO KLIENTUS, GIMINES IR BIČIULIUS
BEI ELIZABETH'O LIETUVIUS SVEIKINA

AKLONIS & ADAMS

Reg. Phar. in Charge K. J. AKLONIS
PRESCRIPTION DRUGGISTS

263 Elizabeth Ave. Elizabeth, N. J.
Phone: ELIZABETH 5-0393

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA GIMINES, BIČIULIUS IR VISUS ELIZABETHO
BEI APYLINKĖS LIETUVIUS SVEIKINA

JOHN REEDY

208 Inslee Pl. Elizabeth, N. J.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
ŠVENTĖMIS SAVO KLIENTUS, GIMINES IR BIČIULIUS
BEI ELIZABETH'O LIETUVIUS SVEIKINA

KUDLA FLORIST

ELIZABETH 3-3472 126 Third St., Elizabeth, N. J.

ELIZABETH, N. J. IR APYLINKIŲ LIETUVIUS, SAVO
BIČIULIUS, GIMINES IR PAŽĪSTAMUS
SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SVEIKINA

JAMES T. KIRK

COUNSELLOR AT LAW

Phone 352-5226 125 Broad Street
Elizabeth, N. J. 07201

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO BENDRADARBIUS, TARNAUTOJUS,
ŠEIMININKUS BEI VISUS KLIENTUS SVEIKINA
LIETUVIŲ SVETAINĖS VADOVYBĖ

**LITHUANIAN LIBERTY
HALL, INC.**

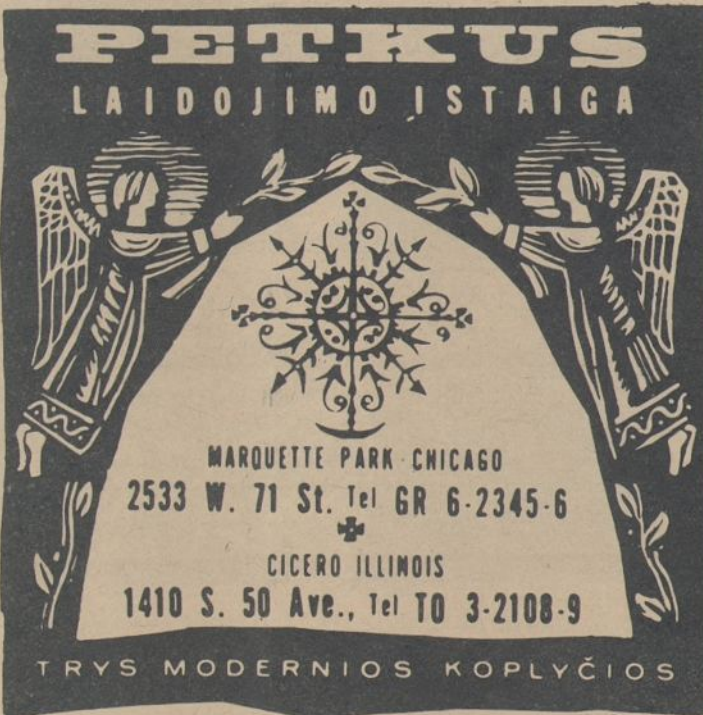
269-73 Second Street Elizabeth, N. J. 07206

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO KLIENTUS IR VISUS LIETUVIUS
SVEIKINA

MAC'S DRUGS

PRESCRIPTIONS COSMETICS

509 Elizabeth Ave. Near 5th St. Elizabeth, N. J.
Tel. 352-1014

**Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

Visus skyrius rėmėjus, bičiulius ir
prijaučiančius, sveikiname su
KALEDŲ ŠVENTEMIS
ir linkime
LAIMINGŲ 1971 METŲ!

**ALT S-gos Elizabetho
15-tas skyrius**

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga gimines, bičiulius ir visus, kurie
valgo lietuvišką duoną, sveikina

**PRANAS KUPINSKAS
SU ŠEIMA**

131 Inslee Pl. Elizabeth, N. J. 07206

LIETUVIŠKA KEPYKLA

Elizabetho, N. J. ir apylinkių
lietuvius sveikinu

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga

**AL CORREIA
REALTOR, INSURANCE**

1145 Elizabeth Ave. Elizabeth, N. J.
Tel. 352-2166

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA GIMINES, BIČIULIUS IR VISUS ELIZABETHO
BEI APYLINKĖS LIETUVIUS SVEIKINA
DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. William F. Blažis su šeima

306 First Ave., Elizabeth, N. J., tel. 353-6304

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO GIMINĖS, BIČIULIUS IR VISUS
ELIZABETHO APYLINKĖS LIETUVIUS
SVEIKINA

Dr. STASYS PETRAUSKAS ir šeima
158 Park Pl., Elizabeth, N. J.

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SAVO GIMINĖS, BIČIULIUS, VISUS
KLJENTUS IR ELIZABETH BEI APYLINKIŲ
LIETUVIUS SVEIKINA

Edvardas ir Janė ŠIŠAI
GLOBE PARCEL SERVICE savininkai

956 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J.
Tel. (201) 354-7608

**LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ**

GERIAUSIUS SVEIKINEMUS IR LINKĖJIMUS
ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA VISIEMS GIMINĖMS, BIČIULIAMS BEI
ELIZABETH APYLINKĖS LIETUVIAMS SIUNČIA

Adolfas BRAZINSKAS ir šeima

151 Second St. Elizabeth, N. J. 07206

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
proga savo klientus, gimines ir bičiulis bei
Elizabeth'o lietuvius sveikina

**LEOKADIJA MARTINKONIS-
SOMERVILLE**

301 Second St. Elizabeth, N. J.

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ PROGA SAVO
KLJENTUS, GIMINES, BIČIULIUS BEI
ELIZABETH'O LIETUVIUS SVEIKINA

ALGEN PAINT CO.

DUTCH BOY & DU PONT PAINTS
PAINTS - ENAMELS - VARNISHES

639 Elizabeth Ave. EL 2-1759

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA VISUS LIETUVIUS IR SAVO
KLJENTUS SVEIKINA

Charles E. McGRATH su šeima
ELECTRICAL CONTRACTING

525 E. Jersey St. Elizabeth, N. J.
Tel. 353-8222

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA VISUS LIETUVIUS IR SAVO KLJENTUS
SVEIKINA

**SUMMIT and ELIZABETH
TRUST COMPANY**

100 First St.

Summit • New Providence • Elizabeth • Elizabethport
NEW JERSEY

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga visus savo klientus, gimines ir
artimuosius bei Elizabetho lietuvius
sveikina

JONAS VELIČKA ir šeima

Tavernos savininkas

168 First St., Elizabeth, N. J.

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga savo klientus ir Elizabeth'o
lietuvius sveikina

J. A. BACZEWSKI LIKERIAI

BOLLER WINE & LIQUOR, INC.

441 East Jersey St. Elizabeth, N. J.

Tegu Betlėjaus Žvaigždė Nusviečia
Mūsų Lietuvai Naują Kelią į Laisvę
ir Nepriklausomybę...

**Dr. Jokubas ir Loreta
STUKAI**

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDA

1467 Force Dr.

Mountainside, N. J. 07092

Tel. (201) 232-5565

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga visus savo klientus, gimines,
bendradarbius, bičiulius bei apylinkės
lietuvius sveikina

**RUTA MILLWORK &
STAIRS CO.**

THE CUSTOM STAIRS

CIRCLE—WINDING

804 Livingston Street Elizabeth, N. J.
Tel. 351-2798 After 6 p. m. tel. 354-6315

Barbara Stukas, Vaclovas Žostautas, Kazys Ozolas.
Albinas Stukas — vadovauja

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

proga savo visus klientus, gimines,
bičiulius, Elizabetho bei apylinkės
lietuvius sveikina

**SAMMY'S FOOD
MARKET**

SAVININKAI

261 Second St.

Elizabeth, N. J. 07206

Tel. Nr. 353-1080

**ELIZABETH'O (N. J.) LIETUVIŲ
TAUPOMOSIOS IR SKOLINAMOSIOS
BENDROVĖS VADOVYBĖ,**

savo esamus ir būsimus klientus, o taip pat
ir visus Elizabeth'o lietuvius, sveikina
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

269-273 Second St. Elizabeth, N. J. 07206
Geromis išsimokėjimo sąlygomis duoda namų pirkimui
paskolas, o taupytojams moka 5½ metinį %.

ELIZABETH, N. J. IR APYLINKIŲ LIETUVIUS,
SAVO BIČIULIUS, GIMINES IR PAŽĪSTAMUS
ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ

PROGA SVEIKINA

JOHN PATRICK, Jr. su šeima

146 First St.

Elizabeth, N. J. 07206

ELIZABETHO, N. J. IR APYLINKIŲ LIETUVIUS,
SAVO BIČIULIUS, GIMINĖS IR PAŽĪSTAMUS
ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SVEIKINA

Petras ir Bronė LUKAI

531 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J.

PRAKARTELE

R. Kisieliaus nuotrauka

TAMSYBIŲ NEUŽGESINTA ŠVIESA

Brangūs lietuviai. Labai linkėčiau, kad minėdami Kristaus gimimą kiekvienas patirtumėt šiai šventei darančio džiaugsmo.

Kristaus arba krikščionybės era, palyginta su žmonijos amžiumi, yra dar ne sena. Vienur prisirišimas prie senų religijų ir tradicijų, kitur žmonių primityvumas iki šiol sukludė dar daugybei žmonių pažinti krikščionybę. Nekrikščioniškų tautų antplūdziai ne vienoje šalyje kardu išnaikino ten buvusius krikščionis. Jau 25-metai, kai žiauriai būdais kovojama prieš krikščionis Lietuvoje.

Asmens ar generacijos amžius yra pertrumpas, kad suspėtum viską perduoti sekančiai generacijai, kuri savo nieko neatsineša. Naujai generacijai yra lengviau paveldėti praeities žmogaus palikimą įkūnytą medžiaginiuose daiktuose technikos, chemijos ir panašiose srityse. Sunkiau yra pasisavinti paliekamus dvasinius turtus. Jeigu mirštanti karta nesugeba šios srities turtus perduoti savo jaunai kartai, tai iš jos ne vienas ilgai, o kiti ir niekad jų nesuras. O tie viršmedžiaginės ideologijos turtai yra svarbiausi, be jų žmogus blaškosi nerasdamas gyvenimo teisingo kelio. Ir mūsų laikais taip įkūnytą medžiaginiuose daiktuose vadovaujama pasiekė Kristaus žodžių prasmės. Pasistengę daugelis ir tai suras. Šių jaunų žmonių pavyzdžiu derėtų pasekti ir suaugusiems per daug paskendus medžiaginiuose niekuose, esantiems pertoli nuo Kristaus palikto gyvenimo kelio ir savo jaunimui jo neparodžiusiems. Nepagarbos tėvams, gaudinančių jaunimo nuotaukų nepašalinsime rūgėjimais ir nuogastavimais. Gero bus tiek pasiekta, kiek pozityviai stengsimės vieni kitiems padėti pilniau pažinti ir pasisavinti Kristų. Tokia Kristaus ir artimo meilė kiekvienam bus dvasinė šviesa, viltis, džiaugsmas. Kristaus gimimo šventės proga nuoširdžiai visiems linkiu pasiekti kuodaugiausia tos šviesos, vilties, džiaugsmo.

J. Genys

RUOŠIAMASI II BALTŲ INFORMACIJOS KONFERENCIJAI

Pirmoji Baltų Informacijos Konferencija įvyko šiais metais kovo 27-28 dienomis New York. Dabar pradėta rūpintis ruošimu antros konferencijos 1972 metais.

Š.m. gruodžio 5 d. Baltimorėje, Estų salėje, buvo suauktas pirmasis organizacinio komiteto susirinkimas. Dalyvavo šeši atstovai po du iš lietuvių, latvių ir estų. Lietuvius atstovavo dr. Jonas Genys (Amerikos Lietuvių Tarybos igaliotinis) ir Julius Silgalis (JAV Lietuvių Bendruomenės igaliotinis); latvius atstovavo Amerikos Latvių Draugijos igaliotiniai dr. Ilgars Spilners ir dr. Talivaldis Šmits; estus -- Estų Amerikos Tautinės Tarybos igaliotiniai Juhana Simonson ir Kaljo Popp.

Šiam susirinkimui vadovauti buvo išrinktas dr. J. Genys, o sekretoriauti -- J. Simonson. Visos popietės pasitarimai praėjo labai draugiškoje

Detroito jaunimo choras, vadovaujamas muz. St. Slizio, išpildant meninę programą Vliko šeimo bankete. J. Gažiūnio nuotrauka

nuotaikoje ir buvo susitarta visais svarbiausiais klausimais. Konferencija įvyks Washington D.C. 1972 m. balandžio 15 d. Konferencijai paruošti išrinktas vietinis paruošimų komitetas iš sekančių žmonių: J. Silgalis, dr. T. Šmits, K. Popp, Madis Valge (estas), ir dr. J. Genys, kuris į šį komitetą dar pakvies vieną Washingtono lietuvių. Reikalui esant visas komitetas bus žymiai padidintas.

Galutina programa dar nenustatyta. Šalia iškilmingos pradinės sesijos, ir iškilmingos vakarienos programų, konferencija bus suskirstyta į tris sesijas. Pirmą sesiją vadinsis "Baltų informacijos ir dokumentacijos šaltiniai ir veiksniai". Jai vadovaus Juhana Simonson (16 Central Ave., Lakewood, N.J., 08701). Antra sesija vadinsis "Baltų informacijos paskleidimo metodų pagerinimo galimybės". Jai vadovaus dr. I. Spilners (940 Garden City Drive, Monroeville, Pa. 15146). Trečia sesija vadinsis "Naujausias informacijos apie Baltijos Tautų reikalus". Šiai sesijai vadovaus dr. J. Genys (8908 Orbit Lane, Searbrook, Md.) Organizacijos norinčius atsiųsti savo oficialius atstovus ir paskaitininkus prašomos registruotis iš anksto. Taip pat prašomi patarimai, kaip šį svarbų darbą atlikti kuo geriausiai.

Trys organizacijos sudarančios Jungtinių Baltų Komitetą, rėms šią konferenciją finansiskai. Lietuvių Bendruomenė, ir kitos baltų organizacijos, bus lygiagrečiai konferencijos ruošėjai jei įneš pradinių 200 dol. įnašą ir išpareigos finansiniai bendradarbiauti. Organizacijos, už-

siregistravę atsiųsti savo atstovus, bus laikomos talkininkais.

Laike konferencijos numatoma prarvesti mažiausiai tris oficialias rezoliucijas, sušaukti Amerikos spaudos konferenciją, ir turėti plačiai žinomus kalbėtojus. Bus bandoma pakviesti bent vieną žymų Amerikos žurnalistą, ir bent vieną žinomą Amerikos politiką (gal iš Valstybės Departamento). Ant rą konferencijos dieną bus padėti vainikai prie žymių Amerikos vadų kapų, kurie rėmė Baltijos tautų pripažinimą Suvereninėmis Valstybėmis prieš 50 metų. Tikimės, kad visam šiam darbui bus jungtinis ir visuotinis lietuvių pritarimas. Šis pirmas susirinkimas buvo darnus dėka mūsų vadovaujančių organizacijų pirmininkų susitarimo.

Dr. J. Genys

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami pranešimą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

- A. Lapinskas, Chicago 2,00
- J. Bagdonas, Woodhaven .. 15,00
- J. Rautkys, Santa Monica 3,00
- M. Vinclovas, Cleveland ... 2,00
- S. Radzys, Chicago 2,00
- P. Machulis, Baltimore ... 2,00
- M. Štaupas, Gulfport 2,00
- V. Dubinskas, Chicago ... 10,00
- M. Klimas, Brockton 3,00
- F. Globich, Harrison 3,00
- J. Ulpienė, Dorchester 1,00
- S. Pakauskas, Windsor ... 10,00
- G. Stančius, Mt. Vernon ... 3,00
- A. Cantautas, Bridgeport 2,00
- G. Alekna, Racine 1,00
- P. Gažiūskas, Cleveland 2,00
- V. Vaičiūnas, Detroit 5,00
- A. Gruzdaitis, Phoenix ... 2,00
- T. Žitraitis, Washington 5,00
- J. Stempūžis, Cleveland 10,00
- A. Meilus, Parma 2,00
- P. Keturka, La Salle 2,00
- J. Juozapavičius, Woodhaven 2,00
- A. Masilius, Chicago 7,00
- J. Venckus, Coventry 1,00
- A. Andriulionis, Boston ... 2,00
- T. Meškauskas, Lansing ... 4,00
- P. Drabišius, Cleveland ... 2,00
- L. Radzvičkas, Ann Arbor 5,00
- A. Balsys, Kensington 2,00
- L. Kriaučiūnas, Palos Park 10,00
- V. Janušonis, Milwaukee .. 2,00
- S. Butrimas, Cleveland ... 5,00
- V. Tervydis, Collinsville .. 2,00
- J. Adomaitis, Chicago 2,00
- J. Leščinskas, Detroit 10,00
- V. Griška, Great Neck 2,00
- P. Dabkus, Toronto 2,00
- P. Kvedaras, Toronto 7,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

MASK MAKER — For Plastic Manufacturing complex, experienced only. Excellent opportunity. Apply or send resume to: DETROIT PLASTIC MOLDING 18125 E. 10 MILE RD. E. DETROIT, MICH. (94-96)

ASS metinė šventė Clevelande, V. Bacevičiaus nuotrauka

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO ŠVENTĖ CLEVELANDE

Clevelando lietuvių skautija yra gausi ir veikli. Neringos tuntas, Pilėnų tuntas, Korp! Vytis, Akademinis skautų sąjūdis, jūrų skautai, skautininkų sambūris, židinetės gražiai reprezentuoja šį pasaulinį jaunimo sąjūdį.

Akademinis skautų sąjūdis gruodžio 4 d. turėjo savo metinę šventę, minint šio sąjūdžio 47-ias metines. Dr. Giedrės ir dr. Stepo Matų erdviuose ir vaišinguose Independence namuose, dalyvaujant 60 skautų ir svečių, išklausa gerai paruošta ps. fil. Rimo Minkūno paskaita apie akademinio skautų sąjūdžio nueitą kelią. Rauda Gelažienė ir Paulina Mašiotienė pakeltos į ASD nares. Prof. dr. R. Kašuba pristatė inž. Raimundą Kudukį, žinomą lietuvių ir aktyvų respublikonų partijos veikėją painformuoti apie Clevelando miesto problemas, kurias atrado burmistro kėdėn atsėdęs respublikonas R. Perk. R. Kudukis aktyviai dalyvavo rinkiminėje kampanijoje ir šiuo metu yra vienas iš pagrindinių Test Force narių, nustatančių miesto ateiities politiką. Atrodo, kad ir pats Kudukis greit gaus aukštą postą miesto administracijoje. Savo žody preleventas palietė miesto didžiausias problemas, kaip finansus, tarnautojų perteklių, vandentiekio ir kanalizacijos reikalus, policiją ir t.t. Buvo nemaža klausimų ir iš pačių susirinkusiųjų.

Po užkandžių išklausa meninė sueigos dalis. Stud. Rasa Šilėnaitė susirinkusiems pristatė Marijos Saulaitės poezijos rinkinį "Viena saulė danguje". Jaunoji akademikė puikiu įvadiniu žodžiu ir akademiška analize pajėgė sudaryti pilną jaunosios poetės kūrybos vaizdą. Pati Rasa Šilėnaitė paskaitė savo kūrybos, kurioje ryškėja didelis talentas. Atrodo, kad susilauksime stiprios poetės. Saulai-

tytės eilėraščių paskaitė naujai į tikrąsias nares priimtos akademikos R. Gelažienė ir P. Mašiotienė. Stud. R. Vasiliauskas paskaitė plaukštą humoristinių dalykėlių iš "Kalėdų senio laišku". Inž. K. Civinskas parodė meniškų skaidrių iš savo kelionės į Aliaską. Dr. Stp. Matas kalbėjo apie Jaunimo kongreso paruošiamuosius darbus ir lituanistinių kursų išteigimą Kento valstybiniame universitete. Jaunimo žygio užtikėjimo laisvę pirm. A. Muliolis priminė apie šios organizacijos atliktus darbus ir ateiities planus. Liet. stud. sąjungos Clevelando skyriaus pirm. V. Žagarskas ir stud. R. Aukštuolis padarė pranešimą apie lietuvių studentų suvažiavimą Toronte. Parodyta filmo ištraukos iš dabartinio Lietuvos gyvenimo.

Jaukus ir kultūringas skautų ir svečių pobūvis užtrukęs trejetą valandų, paliko malonų įspūdį. Šeiminkai dr. Giedrė ir dr. Stepas Matai bei korp! Vytis pirm. Lazdinis vadovavo oficialiajai sueigos daliai. (r)

• Nauja pasakų plokštelė vaikams. Parengė L. Rastenytė ir D. Lapinskas. Skambinkite tel. (312) 776-2311 ir plokštelė bus pristatyta į namus Marquette Parke bei apylinkėse. Iš toliau rašykite: D. Lapinskas, 2419 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Clevelande gaudama "Patria" prekyboje. Kaina 6 dol.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Palaikydama jau įsigalėjusią tradiciją, neseniai išrinktoji LB Clevelando apylinkės valdyba kviečia visus bendrai palydėti senuosius ir sutikti naujuosius metus, šv. Jurgio parapijos salėje, gruodžio 31 d., 9 v. v.

Bijantiems užpuolimų ar automobilių vagysčių nuraminti pranešama, kad bus nuolatine ir sustiprinta policijos apsauga.

Aukštos kokybės maistas ir gėrimai bus pritaikinti visų skoniui. Programa bus trumpa ir nenuobodi. Gros skambus Wendelio orkestras. Drabužinė bus rūpestinga "Grandinėls" berniukų tarnyba.

Kaina: 10 dol. asmeniui, 5 dol. jaunimui (be svaigalinių gėrimų). Stalai: rezervuoti grupėms po 10 asmenų.

Apylinkės valdyba padarė viską, kad N. Metų sutikimas būtų gera ir maloni proga susitikti visiems mūsų bendruomenės žmonėms, nežiūrint jų skirtingų profesinių, socialinių ar politinių interesų.

Žmonių bendravimas panašiomis progomis kaip N. Metų sutikimas yra svarbus ir naudingas. Reikalinga nors retkarčiais susitikti su savais žmonėmis, at-

naujinti ir sustiprinti silpnus draugystės ryšius, užmegzti naujas draugystes. Reikalinga nors retkarčiais pasijusti "sau žmogum", nes, būdamas mažai, nereikšmingu ratuku didžiojoje industrinės mašinerijos sistemoje, gyvendamas ir dirbdamas tarp svetimtaučių, su kuriais nėra nei "bendros kalbos", nei bendrų interesų, žmogus dažnai pasijunta vienišas ir apaleistas, jam gresia menkavertiškumo kompleksas.

Silpnėjant arba visiškai nutrūkstam ryšiams su savo bendruomene, žmogus, pasinešęs eiti "vienišo vilko" keliu, daug ką nesugrįžtamai praranda. Prie svetimtaučių bendruomenių jam sunku pritapti, ir anksčiau ar vėliau jis pajus tą neišvengiamą vienišumo mizeriją, kurios nuostolių kultūringo žmogaus asmenybei nekompensuoja, nei didelės taupumėnų sąskaitos bankuose...

Tat iki pasimatymo, broliai ir sesės, didžiajame mūsų jaukios ir mielos lietuviškos šeimos būvy!

Pr. K.

• Inž. Raimundą Kudukį Clevelando miesto meras Ralph Perk paskyrė Clevelando miesto nuosavybių departamento direktoriumi.

Inž. R. Kudukį pradeda eiti šias svarbias pareigas milijoniniame mieste, sveikiname ir linkime sėkmės.

• Kristina Raulinaitienė, praeitą šeštadienį sulaukusi 80 metų amžiaus, pasveikinti, į jos namus buvo susirinkęs gausus būrys bj-

MALONIAI KVIĘCIAME VISUS Į NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

š. m. gruodžio 31 d., Šv. Jurgio parapijos salėje, Clevelande.

Bus šeimyniškai jauki nuotaika. Šokiams geras orkestras. Stalai po 10 asmenų. Kaina asmeniui 10 dol. Jaunimui 5 dol. Bilietus ir vietas prie stalų prašom užsisakyti pas: Jurgį Malskį telef.

486-9165; Teresę Neimanaitę 486-4887; Stasį Lazdinį 692-1292; Praną Karalių 321-2526; Petrą Bielį 531-4111 ir Bronių Gražulį 741-1782.

Pradžią 9 val. vak.

Rengia LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

čiulių. Išvakarėse per Tėvynės Garsų radijo programą, J. Stempušis perdavė su kaktuvininke telefoninį pasikalbėjimą, prisimindamas, kaip Vokietijoje ji čiurlioniečiams surengė pirmąsias kūčias.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Abiejų Clevelando lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutė įvyks š. m. gruodžio 26 d., 3 val. p. p. Nauj. parapijos salėje. Ruošiamas didelis, fantazijos pilnas vaidinimas su 70 dalyvių. Po to bus tradicinis Kalėdų Senelio vizitas su dovanomis. Tėvų komitetai vaišins visus moksleivius. Bus progos vaikams pažaisti ir pasilinksinti, o vyresniesiems pasidžiaugti gražiu būriu (apie 200) mūsų moksleivių. Kviečiame visus dalyvauti trijų generacijų susitikime.

LIETUVIŲ KALBA IR KULTŪRA AKRONO UNIVERSITETE

Nuo 1972 m. sausio 3 d. Akrono Universitete, Special Program departamente, pradedamas lietuvių kalbos kursas, kurį suorganizavo Michael J. Balkus, tame universitete studijuojąs ispanų ir prancūzų kalbas ir literatūrą.

Šį kursą dėstys šio universiteto prancūzų kalbos ir literatūros profesorė Jolita Kavaliūnaitė, kuri su pažindins studentus ne tik su lietuvių kalba bet ir kultūra. J. Kavaliūnaitė yra dėsiusi prancūzų kalbą Case Western Reserve Universitete Clevelande, lietuvių kalbą ir tautinius šokus Clevelande ir Prancūzijoje.

Šiam kursui jau prisirašę aštuoniolika studentų, tarp jų devyni pradantieji.

Norintieji prisirašyti prašome kreiptis į Mykolą Bal-

kų, 1732 23rd St., Cuyahoga Falls, Ohio 44223, telef. 923-3032.

Pamokos vyks pirmadieniais 7:45-9:00 p. p. ir tęsis vienuolika savaitių. Mokestis \$20.00.

• Inž. Valdas Adamkus, aplinkos apsaugos viceadministratorius, iš Chicagos praeitą pirmadienį buvo atskridęs į Clevelandą ir tarėsi su meru Perku dėl Erie ežero švarinimo.

• Superior Savings visi trys skyriai Kūčių dieną, gruodžio 24 d. ir N. Metų išvakarėse gruodžio 31 d. bus atidaryti tik iki 2:30 val. po pietų.

ŠOKIAI JAUNIMUI

Š. Amerikos Lietuvių Studentų S-gos Clevelando skyrius rengia šokių vakarą, šeštadienį, Kalėdų dieną, Chalet Europa, 911 E. 185 St. Pradžią 8 val. vak. Kaina \$1.75. Gros orkestras.

Visas jaunimas maloniai kviečiamas dalyvauti.

GLOBE PARCELSERVICE, INC. Clevelando skyrius bus uždarytas nuo gruodžio mėn. 24 die nos iki 1972 m. sausio mėn. 3 dienos. Gerb. klientams ir visiems lietuviams linkime linksmy švenčių ir laimingų naujųjų metų.

Vedėjas

NEFF ROAD APYLINKĖJ išnuomojamas 3 kambarių butas su baldais. Garinis šildymas. Pageidautina vienam asmeniui. \$100 mėnesiui. Tel. 481-2649.

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

visiems L.V.S. Ramovės skyriaus

nariams ir jų šeimoms linki

L. V. - S. RAMOVĖ Clevelando Skyrius

Pirmininkas Vl. Knistautas, L. Staškūnas, Z. Tarutis, A. Jonaitis jr., Pr. Mainelis

Visiems savo klientams linki linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų 1972 metų!

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

THREE CONVENIENT LOCATIONS

798 EAST 185th STREET Telephone 481-8552 6712 SUPERIOR AVENUE Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE At Superior — (Near Rapid) Telephone 681-8100

SVEIKINAME VISUS

MŪSŲ GAUSIUS KLIJENTUS

SU

ARTEJANČIOMIS ŠVENTĖMIS

IR

NAUJAIŠ METAIS.

UNION SAVINGS

Banko skyriaus vedėjas R. B. BUTKUS

23300 Lake Shore Blvd. Euclid, Ohio 44123

Tel. 261-9666

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN MACHINISTS DIEMAKERS

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. None other need apply. And be able to work the night shift.

Apply 7:30 to 4:30 Mon. thru Fri.

THE OLOFSSON CORPORATION

2727 LYONS AVE. LANSING, MICHIGAN 48910

An Equal Opportunity Employer (95-4)

REIKALINGA PRITYRUSI SIUVEJA

PAVYZDŽIŲ GAMINIMUI vyriškų drabužių pilnam išbaigimui. Darbas ištaisus metus geroje sąlygoje.

WORK WEAR CORP. 1768 E. 25th St. (South of Payne Ave.) Cleveland, Ohio

(91-95)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MONOSSET OPERATORS

For leading diamond tool manufacturer. Must have diamond lapping experience. Successful candidate must have several years experience. Excellent working conditions.

ABRASIVE DIAMOND TOOL 30231 Stephenson Hwy. Madison Heights, Mich.

(87-96)

HOUSE FOR SALE

Off E. 185 St.

Near Our Lady of Perpetual Helps. Bedroom down, two up. Basement. Dining room. 75 food frontage. 2 car garage. Perfect shape. Low low 20's.

GEORGE KNAUS

Real Estate 481-9300

819 E. 185 St.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP New 180 bed extended care facility in the Flint area to be opened soon

DIRECTOR OF NURSING

Salary commensurate with experience and ability.

REGISTERED NURSES

all shifts. Good salary plus shift differential

REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Salary commensurate with experience and ability. Excellent fringe benefits & working conditions.

Apply call or write to Administrator

MULTICO 11941 Belsey Rd. Grand Blanc, Mich. 48439 313-684-1970

(95-4)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvų direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 361-1763

936 East 185th Street 531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Visiems Vilties Draugijos nariams, Dirvos skaitytojams, rėmėjams ir bendradarbiams linkime laimingų 1972 metų.

Vilties Draugijos Valdyba ir Dirva

Giliai nuoširdžiai sveikinu visus geros valios lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1972 Metų proga.

Gėriuosi visų JAV lietuvių, veiksmų, organizacijų, mokslininkų, kultūrininkų, laikraštinių bei pavienių asmenų, ypač jaunimo, gražiais ir ryžtingais žygiais tautines tradicijas bei lietuvių išlaikyti. Gėriuosi visų, ypač jaunimo, kilniu užsimojimu Simo Kudirkos ir jo šeimos teises ginti. Gėriuosi taip pat visų siekimu Lietuvos bylą pagyvinti. Tai vis kilnūs meilės bei ištikimybės įrodymai Lietuvai ir lietuvių tautai.

Linkiu, kad ryžtingoje visų veikloje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės visi lietuviai vieningai veiktų. Tik suderinta veikla geriausiai tegali pagosti mūsų tautiečius tėvynėje ir jų likimą palengvinti.

Šią pat progą dėkoju visiems už gražias aukas gėles Lietuvai. Lygiai nuoširdžiai dėkoju visiems už pareiktus man sveikinimus bei linkėjimus šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Iš savo pusės linkiu tautiečiams linksmų Kalėdų švenčių ir laimingesnių Naujųjų Metų.

J. Kajeckas
Lietuvos atstovas

• Dirvos kitas numeris išeis po švenčių, gruodžio 29 d.

• J. Beršėnas, gyv. Mt. Brydges, Ont., vietoj sveikinimų laiškais - atvirukais

šv. Kalėdų ir N. Metų proga, lietuviškai spaudai paremti, siunčia Dirvai, Tėviškės Žiburiams, Nepriklausomai Lietuvai, Draugui ir Naujienoms po 10 dolerių, ta proga sveikinda-

Brangiam vyrui ir tėvui ALBERTUI VALAŠINUI

netikėtai ir staiga mirus, jo žmonai BIRUTEI, dukroms ONUTEI ir TERESELEI, sūnams ALBERTUI ir PETRUI, bei visiems giminėms reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Jonė ir Kazimieras
K a u l i n i a i
Aleksandra ir Vincentas
G r u z d ž i a i
Jadvyga ir Stasys
M e l n y k a i

Mielam tėveliui

ALBERTUI VALAŠINUI
mirus, kolegoms ONUTEI, TERESELEI ir ALBERTUI, jų mamytei BIRUTEI, broliui PETRUI ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

LST Korp! Neo-Lithuania
Philadelphijoje

A + A

SOPHIAI AMBRAZEVIČIENEI
mirus, liūdesio valandoje, vyrui PRANUI, dukrai VITAI ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reikiame

Antanina ir Pranas Petraičiai
ir
Juožas Kaklauskas

mas visus savo artimuosius, gimines, bičiulius ir pažįstamus, linkėdamas viso geriausio.

Dirva nuoširdžiai dėkoja už atsiųstą auką.

• Dail. Vladui Vijeikiui, nupiešusiam Dirvos pirmam puslapiui kalėdinę vinjetę, nuoširdžiai dėkojame.

• Salomėja ir Vytautas Valiūnai, vieton kalėdinių sveikinimų siuntinėjimo šiais metais, paaukojo \$50 Putnamo Nekalto Prasidėjimo Seselių darbams paremti.

• Genovaitė ir Vladas Mieželiai, Phoenix, Arizona, sveikina savo draugus šv. Kalėdų ir N. Metų proga ir vieton sveikinimo kortelių aukoja Vasario 16 dienos gimnazijai \$20.00.

Dirva nuoširdžiai dėkoja už linkėjimus ir pridėtą auką 5 dol.

• Juozas Leščinskas, išvykdamas iš Detroito praleisti šventes Floridoje, visiems draugams ir prieteliams linki nuotaikingai praleisti Kalėdų šventes ir geriausios sėkmės Naujuose Metuose.

Vieton atskirų sveikinimų, skiria \$10.00 auką Dirvai paremti.

Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

DR. J. BALIO PASKAITA TORONTE

Pakviestas Toronto Lietuvių Akademikų Draugijos, dr. J. Balys buvo atvykęs į Torontą lapkričio 27 d. ir skaitė paskaitą tema "Lietuvių liaudies baladės". Paskaita užtruko apie dvi valandas ir buvo gausiai pajavirinta dainų pavyzdžių demonstravimu iš kaspinių, kuriuos kalbėtojas pats užrašė prieš dvidešimt metų, apkeliajęs beveik visas didesnes lietuvių kolonijas Amerikoje. Daugelio tų dainininkų jau nebėra gyvų, tačiau jų dainų

Vliko seimo, įvykusio Detroito Lietuvių Namuose š.m. gruodžio 4-5 d., pirmosios dienos dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės: J. Skorubskas, prof. J. Puzinas, J. Audėnas, K. Veikutis, dr. A. Damušis, dr. J.K. Valiūnas, prel. J. Balkūnas, dr. H. Brazaitis, J. Valaitis ir T. Blinstrubas. Antroje eilėje: E. Paurazienė, R. Čarliauskaitė, V. Augaitis, S. Šimokūnas, Vl. Pauža, V. Urbonas, kun. A. Stašys, J. Pūkėnas, Al. Misiūnas, V. Šarka, V. Alantas, J. Gaižutis, dr. V. Misiulis, J. Daugėla, Pr. Polteraitis, A. Norkus ir kt.

lobis išliko. Paskaita susilaukė gyvo susidomėjimo. Buvo daug paklausimų. Atsilankė apie 50 asmenų.

FLORIDA

• Atostogose Floridoje geriausiai praleisite V. ir A. Tomkų vasarvietėje Sapphire Sea, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33408. Tel. (305) 844-3388.

Vasarvietė prie pat Atlanto vandenyno. Graži aplinka. Malonus patarnavimas. Puikūs kambariai su virtuvėmis. Atvykę nesigailėsite.

• Floridoje rasite jaukią lietuvišką nuotaiką Jazbučių vasarvietėje, 8910 Collins Ave., Miami Beach, Florida. Visi butukai turi oro šaldymą (air conditioning), pilnai įrengtas virtuves su šaldytuvais. Erdvi nuosava automobiliui statyti vieta. Puikus plažas čia pat tik perėjus skersai gatvės. Veikia ištisus metus.

Dėl rezervacijų skambinkite (305) 865-9258 ar 865-2678.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Sveikiname visus narius ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

LIETUVIŲ FONDO TARYBA ir VALDYBA

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetas, šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikina visų kraštų lietuvius, visiems dėkoja už Kongresui teikiamą moralinę ir materialinę paramą ir linki geriausios sėkmės.

II PLJK KOMITETAS ir FINANSŲ KOMISIJA

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

draugams ir bičiuliams

visuose kraštuose

linki

NORA ir ALEKSANDRAS GRIAUZDĖS

1971 m. Boston, Mass.

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO, ĮVYKUSIO 1971 GRUODŽIO 4-5 DETROITE N U T A R I M A I

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas, posėdžiavęs 1971 m. gruodžio 4-5 d. Detroito, pareiškia:

1. Lietuvos suvereninių teisių ir demokratinės santvarkos atstatymas yra pagrindinis lietuvių tautos uždavinys. Kadangi sovietų pavergti lietuviai neturi sąlygų organizuotai vesti Lietuvos laisvės kovos, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pareiga yra telkti draugėn visų kartų pajėgiausias ir pozityviausias laisvojo pasaulio lietuvių jėgas tolesnei Lietuvos laisvės kovai vesti.

2. Vliko Seimas gėrisi pavergtosios tautos sūnų ir dukterų nuostabią drąsą ir nepalaužiamą ryžtą išlaikyti tautinę dvasią ir, nežūrint okupacinių varžtų, reikšti savo pasipriešinimą okupantui.

3. Pavergtųjų lietuvių heroizmo ir drąsos pavyzdžiai įsakmiai liudija, kad tautos laisvės idealai yra gyvi rusų pavergtame krašte. Tie pavyzdžiai įpareigoja laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius dar glaudžiau burtis apie Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir kitas Lietuvos laisvinimo besirūpinančias organizacijas, kad visų mūsų sutelktinėmis jėgomis ir suderintos veiklos pastanga mis galėtume sėkmingai tęsti Lietuvos laisvinimo darbą iki galutinio laimėjimo.

4. Vliko Seimas griežtai protestuoja prieš Lietuvos okupanto skelbiamą neteisę, kad giliai vils tautines tradicijas turinti lietuvių tauta savo noru įsijungė į Sovietų Sąjungą.

5. Seimas paveda Vliko Valdybai pareikšti padėką Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų vyriausybių nariams, parlamentarams ir kitiems įta kingiems asmenims, kurie įvairiomis progomis kelia ir remia Lietuvos ir kitų pavergtų tautų išlaisvinimo reikalą.

6. Seimas paveda Vliko Valdybai tartis su Lietuvos Diplomatine Tarnyba dėl Lietuvos diplomatinę postų išlaikymo, jų stiprinimo bei nepriklausomos Lietuvos tolimesnio fondų naudojimo ir eventualaus papildymo reikalu.

7. Ryšium su numatoma Europos Saugumo Konferencija, Seimas paveda Vliko Valdybai kartu su Lietuvos Diplomatine Tarnyba paruošti memorandumus Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Vakarų Europos vyriausybėms, kad prievartinė Lietuvos okupacija ir jos inkorporacija į Sovietų Sąjungą nebūtų telsinta.

8. Sutelktinis ir koordinuotas darbas -- MŪSŲ STIPRYBĖ.

Vliko Seimas labai apgailestauja paskutiniuoju metu pasireiškusių nesantarvę tarp Amerikos Lietuvių Tarybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybių. Seimas kviečia abi puses derinti savo veiklą ir paveda Vliko Valdybai, susitarus su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybe daryti žygių, kad tie nesutarimai artimiausiu laiku būtų išlyginti.

9. Seimas paveda Vliko Valdybai paruošti iki sekancio Seimo Vliko praplotos projektą, kuris apimtų ir jaunimo įjungimą į Vliko organizaciją bei Lietuvos laisvinimo darbą.

10. Vliko Seimas džiaugiasi lietuvių jaunimo konkrečiais darbais ir pastangomis Lietuvos laisvei atgauti; pritaria projektui, kad II Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresas pasisakytų Lietuvos laisvinimo klausimais; pageidauja, kad Kongreso rengimo komitetas, planuodamas Kongreso pasisakymą Lietuvos laisvinimo klausimais, palaikytų ryšį su Vliko Valdyba; prašo Vliko Valdybą teikti Kongreso rengėjams ir pačiam Kongresui visokią galimą paramą.

11. Seimas, išklauses Vliko Tarybos, Valdybos, Tautos Fondo Valdybos ir Tautos Fondo Kanados atstovybės pranešimus, didžiai vertina jų atliktus darbus ir reiškia padėką Vliko pirmininkui dr. J. K. Valiūnui, Vliko Tarybai, Valdybai, Tautos Fondo Valdybai ir jos pirmininkui prel. J. Balkūnui, Kanados Tautos Fondo atstovybės pirmininkui St. Baneliui, kitų kraštų Tautos Fondo atstovybėms, Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, Amerikos Lietuvių Tarybai ir kitoms organizacijoms už visokeriopą Vliko veiklos rėmimą. Drauge prašo organizacijas ir visuomenę padėti Tautos Fondui suorganizuoti Fondo rėmėjų būrelius visose lietuvių gyvenvietėse.

12. Seimas nuoširdžiai dėkoja visiems jį sveikinusiems žodžiu ir raštu.